

372.146

ท 339 ๘

๗. 3

ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมรังแกเพื่อน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ปริญญานิพนธ์

ของ

พรทิพย์ อินทรโชติ

13 ส.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

187581

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์พรรณพิศ วาณิชการ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...16...เดือน...พฤษภาคม... พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา ตลอดจนความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะที่เข้มแข็งและการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ซึ่งเป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนปริญญานิพนธ์สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล และอาจารย์พรณิศา วาณิชยการ ที่ให้ข้อเสนอแนะ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการท้าวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์โรฟาร ตรีเนตร และคณะครู โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการท้าวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว และวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะและเป็นกำลังใจ ในการท้าวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณสุพรี พวงวราพันธ์ ที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำตลอดจนเป็นกำลังใจ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสมอมา

และปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความปรารถนาดี ความเอื้อเฟื้อ อีกทั้งในการปลูกฝังให้ผู้วิจัยมีความอดทน ไม่ท้อแท้ รักความก้าวหน้า ของครอบครัว อินทรโชติ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว อินทรโชติ เป็นอย่างสูง

พรทิพย์ อินทรโชติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต	24
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	31
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	31
ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน	32
การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม	33
การดำเนินการทดลอง	35
วิธีดำเนินการทดลอง	36
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	38

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	40
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	46
บทย่อ	46
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	46
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	46
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	47
การดำเนินการทดลอง	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	50
อภิปรายผล	50
ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	61
ประวัติย่อของผู้วิจัย	110

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับ การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก่อนและหลังการทดลอง	41
2	เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ ได้รับการสอนแบบปกติก่อนและหลังการทดลอง	42
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนและ หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	43
4	แสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	90
5	แสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	91
6	เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลัง การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง	92
7	เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลัง การสอนแบบปกติ	93
8	เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	94
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	95

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	36
2 แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	44
3 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	96
4 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	97
5 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	98
6 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	99
7 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	100
8 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	101
9 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ	102
10 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	103
11 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	104

12	พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 3	
	ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	105
13	พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 4	
	ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	106
14	พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 5	
	ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	107
15	พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 6	
	ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	108
16	พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 7	
	ในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	109

บทนำ

คำนำ

สภาพสังคมในปัจจุบันนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก บุคคลในสังคมจึงจำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การที่บุคคลพยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของตนเองนั้น เขามิได้ประสบผลสำเร็จเสมอไป จึงทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง ผิดหวัง ท้อแท้ สับสน อารมณ์ตึงเครียด และเกิดความคับข้องใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ผลักดัน หรือกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมได้

ในการปลูกฝังให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่มีพัฒนาการที่สำคัญวัยหนึ่งของชีวิต เป็นวัยที่กำลังแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ มาตอบสนองความต้องการของตนเอง การแสดงออกของเด็กที่เด็กเข้าข่ายความต้องการของตนเองนั้นอาจจะขัดต่อสังคม หรือไม่ขัดต่อสังคมก็ได้ โดยที่เด็กอาจจะแสดงออกด้วยความตั้งใจ หรืออาจจะไม่ตั้งใจก็ได้ ถ้าสิ่งที่เด็กแสดงออกไม่ขัดต่อสังคมก็ไม่เป็นการเสียหายแต่อย่างใด แต่ถ้าพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกแล้วทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อนก็ควรได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว (สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. 2525 : 50)

พฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างหนึ่ง เป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อสังคม พฤติกรรมรังแกเพื่อนนี้เกิดจากแรงจูงใจก้าวร้าว (Aggression Motive) ได้ผลักดันและกระตุ้นให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมออกมา ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมรังแกเพื่อนนี้มักแสดงออกโดยการ เตาะ ผลัก ตี ขว้างของใส่เพื่อน เป็นต้น นอกจากนี้ ดาวนิง (Downing. 1968 : 338) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมที่แสดงออกต่อเพื่อนในลักษณะนี้เป็นพฤติกรรมที่ก่อความขัดขวางการเรียนการสอนในห้องเรียน รบกวนความสงบ และก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมได้ในภายหลัง ดังที่

ฮาร์ทับ (ศิริวงศ์ ทับสายทอง. 2531 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Hartup. 1980) ได้พบว่า การที่เด็กมีปัญหาคือความสัมพันธ์กับเพื่อนรุ่นเดียวกันตั้งแต่วัยเด็กอาจทำให้เด็กมีปัญหาคือการปรับตัวและปัญหาอื่น ๆ ได้ในภายหลัง กล่าวคือ เด็กที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันในทางลบจะมีโอกาสที่จะมีปัญหาด้านอารมณ์ และสังคมสูง ดังนั้นเด็กที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนจึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กได้มีโอกาสเข้าใจความรู้สึกของตนเอง เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน และรู้จักที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อน ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับการยอมรับจากเพื่อน เรียนรู้บทบาทของตนว่าควรปฏิบัติตนอย่างไรกับเพื่อนเมื่ออยู่กับเพื่อน อันจะส่งผลให้เด็กเหล่านี้สามารถอยู่กับเพื่อนได้อย่างมีความสุข ไม่ก่อปัญหาให้เพื่อนเดือดร้อน และคำนึงถึงสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

จากการสังเกตนักเรียนและสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่านักเรียนส่วนหนึ่งมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนความเดือดร้อนแก่เพื่อน โดยแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ แหยงของเพื่อน ทาลายของเพื่อน ตี เตะ ผลักไส ขว้างของใส่เพื่อน เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลเสียทั้งตัวเด็กเองและเพื่อน ๆ ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะหาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเหล่านี้ให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อน ๆ ต่อไป

การให้คำปรึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะใช้ช่วยเหลือบุคคลที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังที่ ยอร์ช และคริสเตียนี (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 6 ; อ้างอิงมาจาก George and Cristiani. 1981) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษานั้นเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นจะช่วยให้เขาสามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างเป็นสุข

วิธีการให้คำปรึกษานั้นมีหลายวิธี วิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง ตระหนักในคุณค่าของตนเอง รู้จักพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรกระทำหรือพึงละเว้นและคิดแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเป็นจริง นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2533 : 181) ได้กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไว้ประการหนึ่งคือ การที่บุคคลมีปัญหามากมายประการเกิดจากการไร้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตนเอง

เมื่อบุคคลสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ปัญหาของบุคคลนั้นก็จะหายไป ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้บุคคลเหล่านี้จะมีแนวโน้มที่จะบิดเบือนสภาพความเป็นจริง เขาจะตำหนิผู้อื่นและลืมไปว่าเรามีความรับผิดชอบที่จะต้องแก้ปัญหาโดยพิจารณาจากสภาพความเป็นจริง

จากผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงนิสัยและทัศนคติในการเรียนได้ ดังเช่น งานวิจัยของ สุดถทัย มุขยวงศา (2533 : 46) ได้ศึกษาผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในกลุ่ม โดยแนวความคิดแบบพิจารณาความจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงนิสัยและทัศนคติในการเรียนได้จริง

อย่างไรก็ตามยังไม่พบรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นรายบุคคลที่สามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้หรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมาใช้ในการลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนวทางเอาวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไปลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนจำนวน 28 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนจำนวน 14 คน ซึ่งได้มาจากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน โดยมีครูประจำวิชา

การงานพื้นฐานอาชีพ เป็นผู้ประเมิน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธีคือ

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมรังแกเพื่อน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลในการลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองได้ โดยใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การให้ข้อมูล การถาม การตีความหมาย และการให้กำลังใจ โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ ปลอดภัย และคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา

- ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ พฤติกรรมรังแกเพื่อน

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินพฤติกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนว่าเป็นการแสดงออกที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผน เพื่อให้ให้นักเรียนวางแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อน โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพิจารณาว่าแผนการที่วางไว้นั้นไม่เกินความสามารถของนักเรียนที่จะกระทำได้สำเร็จ

ขั้นที่ 5 ขึ้นสร้างสัญญาหรือข้อผูกพันระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อตกลงกันว่าจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อนให้ได้ ถ้านักเรียนไม่ทำตามสัญญาผู้ให้คำปรึกษาจะไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนหาข้อแก้ตัว ขณะเดียวกันก็จะต้องไม่มีการลงโทษ แต่จะให้การลงโทษพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาให้ได้

ขั้นที่ 6 ขึ้นติดตามผล เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตั้งแต่เริ่มให้คำปรึกษา จนถึงปัจจุบันทำให้คำปรึกษาว่านักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากน้อยเพียงใด

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการแก้พฤติกรรมรังแกเพื่อน โดยครูเป็นผู้บรรยาย พร้อมทั้งใช้สื่อช่วยในการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปราย ซักถาม สรุป วิธีการสอนแบบปกตินี้ผู้วิจัยใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุม

3. พฤติกรรมรังแกเพื่อน หมายถึง การกระทำของนักเรียนต่อเพื่อนให้ได้รับความเดือดร้อน ได้แก่ แย่งของเพื่อน ทาลายของเพื่อน ตี เตะ ผลักใส ขว้างของใส่เพื่อน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ความหมายของการให้คำปรึกษา

รอเจอร์ส (ธีระ มุลธิยะ. 2530 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1942)

กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือ กระบวนการที่ผู้รับคำปรึกษา ได้รับการช่วยเหลือให้รู้จักช่วยตนเอง ซึ่งเน้นถึงด้านสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา ไว้ว่าการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัย โครงสร้างของสัมพันธภาพที่จะเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง ในระดับที่จะสามารถพัฒนาตนเองไปสู่วิถีทางที่จะดำเนินชีวิตได้ดีขึ้น พิทรพิสา (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Pietrofesa. 1987) กล่าวว่า การให้

บริการปรึกษา เป็นกระบวนการของสัมพันธภาพในการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งเต็มไปด้วยความอบอุ่นการยอมรับ และความเข้าใจระหว่างผู้ให้บริการปรึกษา ซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมในการให้ความช่วยเหลือกับผู้รับบริการ ซึ่งต้องการความช่วยเหลือเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ มีทัศนคติใหม่เกิดขึ้น สำหรับนำไปประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือวางแผนการศึกษาและประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ

อิงลิช และอิงลิช (เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล. 2533 : 732 ; อ้างอิงมาจาก English and English. 1958) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา เป็นสัมพันธภาพซึ่งเกิดขึ้นโดยบุคคลผู้หนึ่งได้พยายามช่วยเหลือบุคคลอีกผู้หนึ่ง ให้เข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวของเขาซึ่งครอบคลุมทั้งการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคม

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 87) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคล โดยมีการพบปะเป็นส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถวางแผนการอนาคตของตนเองเหมาะสม กับทั้งเป็นการช่วยให้เขาตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะจะสามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่เท่านั้น แต่จะช่วยให้มีทักษะในการแก้ปัญห่อื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 124) กล่าวว่า บริการให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือ และในกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ ความรู้สึก ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถวางแผนการของตนได้อย่างเหมาะสม

ทองเรือน อมรรักษ์กุล (2528 : 185) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้เข้าใจความหมายของการให้คำปรึกษาดียิ่งขึ้น

ธีระ มูลธิยะ (2530 : 20) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา ก็คือ กระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีอิสระอย่างเต็มที่ที่จะแสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง โดยได้รับการยอมรับจากผู้ให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

เกษนีย์ สิมหาศาล (2533 : 11) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา ก็คือ กระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา มีความเข้าใจในตนเอง และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น พร้อมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ตามที่เขาสามารถจะพัฒนาได้ ทั้งนี้เพื่อให้เขารู้จักช่วยตนเองได้ดีในที่สุด

จากความหมายของการให้คำปรึกษา ดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปความหมายของการให้คำปรึกษาได้ว่า การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการของสัมพันธภาพในการให้ความช่วยเหลือบุคคลระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำศักยภาพของตนเองมาใช้ได้อย่างเหมาะสม และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่ตนปรารถนา

ปรัชญาของการให้คำปรึกษา

ในการจัดบริการให้คำปรึกษาขึ้นในโครงการบริการแนะแนวของโรงเรียนนั้น มีปรัชญาหรือแนวคิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ (พนม ล้อมอารีย์. 2533 : 177 ; อ้างอิงมาจาก Patterson. 1971)

1. บริการให้คำปรึกษาถือว่า ในกระบวนการพัฒนาการของบุคคลในช่วงเวลาต่าง ๆ บุคคลทุกคนต้องการความช่วยเหลือที่มีลักษณะเป็นวิชาชีพ เพื่อให้ตนเอง เข้าใจโลกและเข้าใจสัมพันธภาพระหว่างตนเองกับโลก ตลอดจนเพื่อที่จะแก้ปัญหาที่เขาต้องเผชิญอีกต่อไป การยอมรับว่าบุคคลต้องการความช่วยเหลือไม่ได้หมายความว่าทุกคนไม่มีความสามารถ หาคหนทางหรือปรับตัวไม่ได้ แต่แท้จริงแล้ว "คนปรกติธรรมดา" ก็ยังมีความต้องการและอาจได้ประโยชน์จากการให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อคนปรกติ โดยมุ่งช่วยให้เขาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ได้

พัฒนาความสามารถของตนและสัมฤทธิ์ผลของบุคคล และให้เขาสามารถทบทวนประโยชน์แก่สังคมอย่างเต็มความสามารถของตน

2. บริการให้คำปรึกษาถือว่า บุคคลแต่ละคนมีเสรีภาพ ดังนั้นจึงต้องให้เขาตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง จะต้องตระหนักและเคารพเสรีภาพในการเลือกของเขา ถ้าปราศจากความเป็นตัวของตัวเอง และเสรีภาพในการเลือกแล้ว บุคคลก็จะเป็นความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนและไม่มีโอกาสได้พัฒนาความรับผิดชอบด้วยตนเอง การให้คำปรึกษายอมรับเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลและความเป็นเอกัตบุคคล และตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่บุคลิกภาพและการเลือกที่แตกต่างกัน

3. บริการให้คำปรึกษามีความเชื่อมั่นในความสามารถของแต่ละบุคคล ที่จะแก้ปัญหาของตนและเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้รับโอกาส การเคารพสิทธิของบุคคลในผู้ให้คำปรึกษาจะอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจอย่างเหมาะสมให้แก่บุคคล โดยการจัดสภาพการณ์ที่จะให้บรรลุจุดประสงค์นี้ ซึ่งในกรณีนี้อาจให้ข้อมูลที่สำคัญแก่บุคคลเหล่านั้น

หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาเด็ก

พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 125 - 130) ได้กล่าวถึง หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาเด็ก ไว้ดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตรงกัน

2. ผู้ให้คำปรึกษาต้องอธิบายเกี่ยวกับบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา และบทบาทของผู้รับคำปรึกษา ให้แก่ผู้รับคำปรึกษาให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้เข้าใจลักษณะการให้คำปรึกษา

3. ในการให้คำปรึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ทำงานร่วมกับบิดา มารดา และครูทุก ๆ คนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพราะว่า หากผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปรารถนาจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงในบางสิ่งบางอย่าง ผู้ใหญ่ก็ต้องให้ความสนับสนุนด้วย

4. ในการให้คำปรึกษา นอกจากการสื่อสารด้วยคำพูดแล้ว ภาษาท่าทางก็มีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องสังเกต การแสดงออกทางภาษาท่าทาง จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ทราบถึงการยอมรับ การต่อต้าน ปฏิเสธ ไม่ร่วมมือ ฯลฯ ของเด็ก

5. เด็กบางคนจะมีพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับความรู้สึกน้อยมาก อาจจะไม่มีความรู้สึกว้าว พอที่จะเข้าใจสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาพยายามพูดถึง หรือพยายามสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของเด็ก เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามตั้งสมมติฐาน เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึกของเด็ก เช่น "เป็นไปได้อย่างไรที่หนูอาจจะรู้สึกว่า ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะต้องพยายามในเรื่องนั้น ๆ"

6. พัฒนาการเกี่ยวกับความรู้และความคิดเห็น เกี่ยวกับตนเองของเด็ก อาจจะไม่พัฒนา ไปเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นคำบางคำ ข้อความบางข้อความ อาจจะมีคามหมายอย่างหนึ่งสำหรับ ผู้ใหญ่ แต่อาจมีความหมายสำหรับเด็ก ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามทำความเข้าใจกิริยา ท่าทางของเด็กที่จะช่วยอธิบายข้อความนั้น ๆ ได้

7. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจความสามารถ ความสำเร็จ และความสนใจของเด็ก เพื่อจะช่วยให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับตนเองดีขึ้น และเพื่อให้เด็กสามารถใช้ความสามารถของตนเอง ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเองได้ในที่สุด

8. ในการให้คำปรึกษาของเด็กที่ไม่คุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา การนำในการสนทนาส่วน ใหญ่ จะเป็นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กได้พูด ได้สนทนาให้มาก และให้ตรงตาม จุดมุ่งหมาย

9. การใช้เทคนิคความเงียบ จำเป็นต้องระวัง ทั้งนี้เพราะเด็กบางคนจะรู้สึกอึดอัดไม่ เข้าใจ ทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษากระทบกระเทือนได้

10. ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้สึกไวต่อการสนทนา ปฏิกริยาของเด็ก ในระหว่างการสนทนา จะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาได้คิดพิจารณาว่า ควรจะดำเนินการสนทนาให้คำปรึกษา หรือควรจะจัด กิจกรรมใดหรือ ทำสิ่งใดจึงจะเอื้อประโยชน์ต่อการให้คำปรึกษานั้น ๆ

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

ยอร์ช และ คริสเตียนี (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 6 : อ้างอิงมาจาก George and Cristiani. 1981) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาไว้ ดังนี้

1. ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คือ การส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่พึงปรารถนา
2. ส่งเสริมความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการตัดสินใจ และวางโครงการในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยเหตุผลพิจารณาสภาพความเป็นจริงอย่างรอบคอบ
3. ส่งเสริมการปรับปรุงสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ จะช่วยให้เขาสามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. ส่งเสริมทักษะของผู้รับคำปรึกษาในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตได้

การพิจารณาคุณประโยชน์และหลักการของการให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ผู้ให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีการพิจารณาคุณประโยชน์และหลักการดังนี้

(วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 180 - 182)

1. พิจารณามนุษย์ในแง่ที่ว่ามีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและใช้วิจารณญาณเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เขาไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดของนักศึกษาบางคนที่เปรียบผู้เรียนเหมือนแจกันว่างเปล่า ซึ่งครูจะนำข้อเท็จจริงและแนวความคิดต่าง ๆ ไปใส่ให้ กลาสเซอร์ เชื่อว่าครูเปรียบเหมือนผู้จัดสภาพแวดล้อมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่

มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากกว่าขึ้นกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง และมีสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. การที่มนุษย์รู้สึกตนว่ามีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ หรือความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จ จะสร้างกำลังใจให้บุคคลกล้าสู้ปัญหา การที่จะทำตนให้มีค่าขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นเองว่าทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด

3. การได้รับความรักและมีโอกาสให้ความรักแก่ผู้อื่น เป็นความต้องการของมนุษย์ บุคคลที่รักผู้อื่นและได้รับความรักจากผู้อื่นจะรู้สึกว่ามีค่า กลาสเซอร์พิจารณาความรักจากการกระทำของบุคคลมากกว่าความรู้สึกของบุคคล สำหรับชีวิตในโรงเรียน หรือในวัยเรียน "ความรัก คือความรับผิดชอบต่อสังคมในอันที่เด็กยินดีช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหาในด้านสังคมและการเรียน" (กลาสเซอร์. 1969)

ความไว้เนื้อเชื่อใจเป็นผลมาจากการประสบความล้มเหลวในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การขาดความไว้เนื้อเชื่อใจทำให้บุคคลนั้นมึนงงในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นด้วยความจริงใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และลดความคับข้องใจ

4. ปัญหาในการปรับตัวหลายประการเกิดจากการไร้ความสามารถในการสนองความต้องการ อาการของการปรับตัวไม่ได้จะหายไปเมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ บุคคลที่ไม่สามารถสนองความต้องการ มีแนวโน้มที่จะบิดเบือนสภาพความเป็นจริง เขาจะตำหนิผู้อื่น และลืมไปว่าเขามีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาระดับพิจารณาจากสภาพความเป็นจริง

5. แม้ว่าอารมณ์จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่เหตุผลเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีประสิทธิภาพ และทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ การปล่อยให้อารมณ์มาครอบงำจะนำไปสู่ความล้มเหลว อารมณ์ส่งผลถึงพฤติกรรม ดังนั้นการจะปรับปรุงพฤติกรรมจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม

6. หลักการให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นพฤติกรรมในระดับจิตสำนึก เป็นพฤติกรรมที่ได้มีการวางแผนการ ไม่ได้ปล่อยชีวิตให้ล่องลอย ไม่เน้นอดีตแต่เน้นปัจจุบันและอนาคต

7. องค์ประกอบที่จะทำให้คนปรับตัวได้ดี คือ ความรับผิดชอบ ความเป็นจริงและการประเมินพฤติกรรม ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

ความรับผิดชอบ (Responsibility)

กลาสเซอร์ (วัชร ทรัพย์มี. 2525 : 227) ให้คำจำกัดความว่า "ความรับผิดชอบ" คือการที่บุคคลสามารถตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งการกระทำนั้นจะต้องไม่กระทบกระเทือน

สิทธิของผู้อื่น

บุคคลต้องมีความรับผิดชอบในการสนองความต้องการของตน โดยไม่มีข้อแก้ตัวถึงอุปสรรคนานอดีต ปัจจุบัน หรืออุปสรรคที่เกิดจากบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำ กลาสเซอร์กล่าวว่า ถ้าบุคคลไม่มีความรับผิดชอบก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เราต้องสอนเด็กให้มีความรับผิดชอบที่จะช่วยตนเองเสียตั้งแต่เล็ก ๆ บุคคลยังมีความรับผิดชอบมากเพียงใดก็ยังมีสุขภาพจิตดีขึ้นเพียงนั้น

ความเป็นจริง (Reality)

บุคคลจะสามารถแก้ปัญหาของตนได้ ถ้าเขาเผชิญสภาพความเป็นจริง พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง และตระหนักถึงความจริงว่าเขามีหน้าที่ต้องหาทางสนองความต้องการของเขาเอง โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น แม้ว่าหนทางที่จะสนองความต้องการนั้น จะมีอุปสรรคขวางอยู่ก็ตาม

นอกจากนั้นทฤษฎีนี้เชื่อว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอดีต ฉะนั้นการคิดถึงแต่อดีตไม่ใช่หนทางแก้ปัญหา แต่อาจเป็นข้ออ้างที่บุคคลจะไม่ยอมเผชิญสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของชีวิต

การประเมินพฤติกรรม (Right and Wrong)

บุคคลจะต้องรู้จักพิจารณาสิ่งที่ถูกสิ่งผิด การประเมินพฤติกรรมจะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง แม้ว่ากลาสเซอร์จะไม่ได้ตั้งเกณฑ์ขึ้นมาว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ ก็ตาม แต่เขาเชื่อว่าผู้ให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริงควรสนับสนุนหลักการของศีลธรรมจรรยาที่ยอมรับกันทั่วไป เช่น การคิดโกงเป็นสิ่งไม่ควรกระทำ ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และในเวลาเดียวกันผู้ให้บริการปรึกษาก็ควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้รับบริการ เช่น สนาบห่วยทุกสุขของผู้อื่น ซื่อสัตย์ มีความมุ่งมั่นในการกระทำตามที่ได้วางโครงการไว้แล้ว แต่ถึงกระนั้นก็ตามกลาสเซอร์ระมัดระวังที่จะไม่นำค่านิยมของตนไปมอบให้ผู้รับบริการ โดยผู้รับบริการไม่มีโอกาสโต้กลับกรอง เขาให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้ให้บริการปรึกษาอาจอภิปรายกับผู้รับบริการถึงการเลือกค่านิยม และชี้ให้ผู้รับบริการพิจารณาผลที่ตามมาจากการเลือกค่านิยมเหล่านั้น

สรุปได้ว่า ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นที่มนุษย์สามารถรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้ บุคคลที่สามารถปรับตัวได้ดีคือ บุคคลที่มีความรับผิดชอบ ยอมรับสภาพความเป็นจริง และรู้จักวางแผนทางในการแก้ไขปัญหาของตนเองได้

จุดประสงค์ของการให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริง

การให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้ผู้คลรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหา และมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเป็นจริง
2. ป้องกันไม่ให้ผู้คลปล่อยชีวิตให้ล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคต และมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการไปตามโครงการที่วางไว้
3. ส่งเสริมให้ผู้คลมีวุฒิภาวะ คือเป็นตัวของตัวเอง และสามารถช่วยตัวเองได้
4. ช่วยให้ผู้คลรู้จักตนเองว่าเขาเป็นใคร เขาต้องการอะไรในชีวิต
5. ช่วยให้ผู้คลค้นพบวิธีสนองความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น
6. ให้ผู้คลตระหนักในคุณค่าของตน โดยแนะแนวทางให้รู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพอันดีกับ บุคคลอื่น ให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม การให้และได้รับความรักจากผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ว่าตนมีค่า
7. ช่วยให้ผู้คลรู้จักประเมินค่านิยม รู้จักพิจารณาว่า อะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรกระทำหรือพึงละเว้น

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการให้บริการปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ การสนับสนุนให้ผู้คลรู้จักตนเอง (Identity) มีความรับผิดชอบ (Responsibility) พิจารณาสังต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง (Reality) และรู้จักประเมินสิ่งถูกสิ่งผิด (Right and Wrong) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับบริการ

กระบวนการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

กลาสเซอร์มีความเห็นว่าการบำบัดรักษานั้นเป็นการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กซึ่งควรจะเป็นภาระหน้าที่ของพ่อแม่ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษารับผิดชอบในระหว่างการให้คำปรึกษา จึงเป็นสิ่งที่พ่อแม่และลูกไม่ได้ทำในอดีตนั่นเอง กลาสเซอร์ได้เสนอหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาดังต่อไปนี้ (คมเพชร จิตรสุกกุล. 2530 : 159 - 161)

1. ความเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหา (Involvement) โดยหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้ที่มีปัญหา หากการสื่อสารให้ผู้ให้คำปรึกษาที่มีความเห็นอกเห็นใจ มีความสนใจและความใส่ใจต่อผู้มีปัญหา ในโรงเรียนนั้นก็ควรจะสร้างบรรยากาศให้นักเรียนจะใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน อันจะเป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกอยากเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ดังนั้นทักษะที่จะเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหา จึงมีความสำคัญมากต่อผู้ให้คำปรึกษา
2. พฤติกรรมในปัจจุบัน (Current Behavior) ไม่มีใครเลยที่จะได้รับความสำเร็จในเรื่องเอกลักษณ์แห่งตนถ้าหากบุคคลเหล่านี้ไม่ตระหนักรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน ดังนั้นนอกจากผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหาแล้ว ยังจะต้องช่วยให้บุคคลได้รับรู้พฤติกรรมปัจจุบันของตนเองอย่างสม่ำเสมอด้วย เช่น ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะใช้คำถามต่าง ๆ "ท่านกำลังทำอะไร" และจะไม่ถามว่า "ท่านได้ทำอะไรไปแล้ว" หรือ "ท่านเคยทำอะไรบ้าง"
3. การตัดสินคุณค่า (Value Judgement) ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ผู้มีปัญหาได้มีโอกาสดิฉณาพฤติกรรมของตนเอง ตัดสินพฤติกรรมโดยมองในแง่ของจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมและความต้องการในโลกที่เป็นจริง ผู้มีปัญหาคัดสินว่าพฤติกรรมนั้นมีข้อดีอย่างไร สำหรับตนเองและบุคคลที่สำคัญในชีวิตของเขา นอกจากนี้จะต้องตัดสินด้วยว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นที่ยอมรับทางสังคมหรือไม่
4. การวางแผนพฤติกรรม (Planning Responsible Behavior) เมื่อผู้มีปัญหาได้ตัดสินคุณค่าของพฤติกรรมแล้วว่าพฤติกรรมอะไรดีหรือไม่ดี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยต่อไปอีกโดยให้เขาได้มีการวางแผนที่เป็นจริงเพื่อจะดำเนินการสิ่งที่เขาตัดสินใจไปแล้ว ภาระอีกประการหนึ่งของผู้ให้คำปรึกษาคือ จะต้องพิจารณาว่าแผนการนั้นไม่เกินความสามารถของผู้มีปัญหาที่จะกระทำ

ได้อย่างสำเร็จ และมีความแน่วแน่ที่ผู้มีปัญหาจะมีแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามแผนการที่วางเอาไว้ ถ้าหากแผนการนี้ไม่สำเร็จควรจะละทิ้งไป แล้วสร้างแผนการใหม่ขึ้นมาแทน

5. ข้อผูกพัน (Commitment) ในบางครั้งถึงแม้จะมีแผนการที่ดีอย่างไรก็ตามก็ไม่อาจจะกล่าวได้ว่าบุคคลจะประสบความสำเร็จ ดังนั้นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาที่สำคัญ อีกประการหนึ่ง คือ การสร้างข้อผูกพันในตัวผู้มีปัญหา ในครั้งแรกข้อผูกพันจะเป็นการกระทำขึ้นมา เพื่อให้ผู้มีปัญหานั้นผูกพันกับผู้ให้คำปรึกษา แต่ในระยะต่อไปเมื่อผู้มีปัญหาได้รับความรู้สึกว่าคุณค่า ข้อผูกพันทั้งหลายก็จะเป็นข้อผูกพันกับตนเอง

6. การไม่มีข้อแก้ตัว (No Excuses) เมื่อผู้มีปัญหาไม่สามารถจะกระทำตามข้อผูกพันได้อย่างสำเร็จ ผู้มีปัญหาคควรจะดำเนินการพิจารณาคุณค่าของพฤติกรรมใหม่อีกครั้งถ้าหากยังถือว่าพฤติกรรมนั้นเข้าได้ ก็จะต้องตรวจสอบดูแผนการที่วางเอาไว้ และถ้าหากถือว่าแผนการนั้นยังเป็นแผนการที่ดีมีเหตุผล สิ่งตามมาคือการสร้างข้อผูกพันใหม่ หรืออาจจะไม่ยอมรับข้อผูกพันนั้นก็ได้ ในกรณีที่ผู้มีปัญหาปฏิเสธที่จะสร้างแผนใหม่ ก็จะทำให้การให้คำปรึกษาสิ้นสุดลง ถ้าผู้มีปัญหายินดีจะสร้างข้อมูลใหม่ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะต้องช่วยเขา และให้เขายอมรับว่าจะไม่มีข้อแก้ตัวใด ๆ อีกถ้าหากแผนการนั้นล้มเหลวไป

7. ไม่มีการทรมาน (No Punishment) การทรมานจะสร้างความเจ็บปวดทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้นิยามของการลงโทษเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของการถูกทรมาน แต่จริง ๆ แล้วการทรมานนั้นจะมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญซ่อนเร้นอยู่ด้วย คือ การทำให้ผู้มีปัญหารับรู้ว่าเขามีความผิดจริง ๆ ไม่ว่าการทรมานจะใช้ในกรณีใดก็ตาม การทรมานนั้น จะทำลายโอกาสที่บุคคลจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ

ดังนั้น เทคนิคการให้คำปรึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้ได้แก่ การให้ข้อมูล การใช้คำถาม การตีความหมาย การให้กำลังใจ

ลักษณะการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

อาภา จันทรสกุล (2528 : 253 - 255) ได้กล่าวถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไว้ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงปฏิเสธเรื่องการเจ็บป่วยเกี่ยวกับโรคประสาท โรคจิต วิธีให้คำปรึกษาแบบนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยทางจิต เพราะเชื่อว่า ความเจ็บป่วยทางจิต หรือโรคประสาท ก็คือความไม่รับผิดชอบ การมีสุขภาพจิตดีก็คือการมีความรับผิดชอบต่อชีวิต
2. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมในปัจจุบันมากกว่าความรู้สึกรู้สึกหรือทัศนคติ และความเชื่อ เมื่อพฤติกรรมเปลี่ยนทัศนคติ และความรู้สึกจะเปลี่ยนตาม
3. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้ความสำคัญต่อสภาวะในปัจจุบัน ไม่มองอดีต เพราะอดีตของบุคคลเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้คือ ปัจจุบัน และอนาคต อดีตจะนำมากล่าวถึงในการให้คำปรึกษาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามค้นหาความมุ่งหมายในชีวิตของผู้รับคำปรึกษานี้ในสภาวะปัจจุบัน ตลอดจนความกลัว ความวิตกกังวล และค่านิยมต่างๆ ที่ผู้รับคำปรึกษามีอยู่ การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาพัฒนาไปได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงเน้นที่ตัวบุคคล ไม่ชี้ที่ปัญหาเท่านั้น
4. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้ความสำคัญต่อการประเมินค่านิยม โดยผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของตนเองว่า การมีพฤติกรรมดังกล่าวนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิต เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมย่อมมีขึ้นได้ยาก ถ้าผู้มารับคำปรึกษาไม่สำรวจพฤติกรรมของตนเอง และยอมรับเสียก่อนว่าพฤติกรรมต่างๆ นั้นเป็นผลนำไปสู่ความล้มเหลว ฉะนั้นถ้าต้องการประสบความสำเร็จเขาต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ
5. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไม่เน้นการถ่ายโยง (Transference)
6. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไม่ให้ความสำคัญต่อจิตไร้สำนึก
7. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไม่ใช้วิธีการลงโทษ เพราะการลงโทษไม่ใช่วิธีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

8. การทำให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ การเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบเป็นกระบวนการที่สืบเนื่องไปตลอดชีวิต ส่วนสำคัญก็คือบุคคลต้องเรียนรู้ที่จะรู้สึกถึงความสามารถความมีคุณค่าของตัวเอง เมื่อเขาทำสิ่งที่ถูกต้องและเรียนรู้ที่จะแก้ไขแปลง เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง เมื่อเขาทำสิ่งที่ผิด โดยประเมินค่านิยม ทศนคติ วิธีการดำเนินชีวิต บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาจึงเปรียบเสมือนครูที่สอนผู้มารับคำปรึกษาให้สำรวจการใช้ชีวิตของเขาในแต่ละวัน สอนให้เขาวางแผนที่จะนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ลงมือปฏิบัติตามความเป็นจริง และรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

หน้าที่และบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีบทบาท หน้าที่ ที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้มารับคำปรึกษาด้วยความจริงใจ อบอุ่นให้การยอมรับและเคารพสิทธิหน้าที่ของผู้มารับคำปรึกษาที่จะตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อตนเอง
2. ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีระบบ
3. ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษารับรู้ และยอมรับตนเอง ตามสภาพความเป็นจริง เข้าใจเอกลักษณ์ของตนเอง และสามารถวางเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม และเป็นไปได้
4. เป็นตัวแบบที่ดี สำหรับผู้รับคำปรึกษา โดยมีลักษณะ เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ คิดอย่างมีเหตุผล ใช้เวลาในชีวิตอย่างมีคุณภาพ และเป็นผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ ให้ความสนใจและเอื้อเฟื้อต่อบุคคลอื่นอย่างจริงใจ
5. อภิปรายเรื่องต่าง ๆ กับผู้รับคำปรึกษาอย่างเปิดเผย จริงใจ ให้แง่คิดที่มีเหตุผล ชื่นก้าให้ผู้รับคำปรึกษาคิด และไตร่ตรองอย่างรอบคอบ
6. ช่วยผู้รับคำปรึกษาวางแผนโครงการและรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่วางไว้
7. ให้กำลังใจแก่ผู้รับคำปรึกษา เช่น ชมเชย แสดงท่าทางยอมรับ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

งานวิจัยต่างประเทศ

สแปน และ แวนเดท (Spann and Vandett. 1982) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สามารถช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงขึ้นโดยการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้ จะเน้นขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ พิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันประเมินพฤติกรรมตนเอง วางแผนพฤติกรรมในอนาคต การสร้างข้อผูกพัน การไม่ยอมรับข้อแก้ตัว และการไม่ลงโทษ

งานวิจัยภายในประเทศ

สุดฤทัย มุขยวงศา (2533 : 46) ได้ศึกษาผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยแนวความคิดแบบพิจารณาความจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบพิจารณาความจริงสามารถเปลี่ยนแปลงนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงทั้งต่างประเทศและในประเทศ พบว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ เปลี่ยนแปลงนิสัย และทัศนคติในการเรียนได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน

ความหมายของพฤติกรรมรังแกเพื่อน

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ ได้ให้ความหมายการรังแก หมายถึง การกระทำที่ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปความหมายพฤติกรรมรังแกเพื่อนไว้ดังนี้ พฤติกรรมรังแกเพื่อน หมายถึง การกระทำของนักเรียนต่อเพื่อนให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งได้แก่ การแกล้งของเพื่อน ทาลายของเพื่อน ตี ตะ แกล้งใส่ และขว้างปาสิ่งของใส่เพื่อน

สาเหตุการเกิดพฤติกรรมรังแกเพื่อน

สาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีมากมายหลายสาเหตุ พอสรุปได้ดังนี้

1. ความบกพร่องส่วนตัวของเด็ก

ความบกพร่องนี้ได้แก่ ความบกพร่องที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเจริญเติบโตในด้านต่าง ๆ ของเด็กช้ากว่าหรือเร็วกว่าปกติ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัส ความบกพร่องในการพูด ความพิการต่าง ๆ และความไม่สามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากอารมณ์ และความเป็นอยู่ทางบ้านเด็กที่มีความบกพร่องในทางกาย และจิตใจนี้ ย่อมไม่สามารถจะเรียนหรือทำกิจกรรมได้ดีเท่ากับเด็กที่มีความสมบูรณ์ทางกายและจิตใจ เด็กเหล่านี้จะเกิดความคับข้องใจ

2. สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น

การขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว คือครอบครัวอยู่ในสภาพบ้านแตก เช่น พ่อแม่หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ หรือพ่อแม่ต้องเดินทางไปไกลจากบ้านนาน ๆ เป็นประจำ หรือพ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำเด็กที่เป็นสมาชิกของครอบครัวประเภทนี้มักเป็นเด็กที่มีปัญหา มักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอยู่เสมอ

3. เด็กที่ถูกทอดทิ้ง

เด็กที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้งไม่เอาใจใส่ดูแลจะกลายเป็นเด็กที่ต้องการความรักจากบิดามารดาเป็นอย่างมาก เมื่อไม่ได้รับความรักที่ตนต้องการเด็กเหล่านี้จะกลายเป็นเด็กมีปัญหาในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม เด็กประเภทนี้ส่วนมากจะแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ พยายามเรียกร้องความสนใจด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ส่งเสียงดัง ประพฤติตนเป็นเด็กเถร เป็นต้น

4. เด็กที่ถูกตามใจมากเกินไป

เด็กที่บิดามารดารัก และเอาใจใส่มากเกินไปก็จะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้เหมือนกับเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กประเภทนี้มักแสดงออกด้วยการเห็นแก่ตัว ขอบรังแกผู้อื่น ไม่ยอมรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

5. ความต้องการตำแหน่งทางสังคม หรือความสำเร็จที่ไม่ได้รับการตอบสนอง เด็กประเภทนี้จะพยายามเรียกร้องความสนใจ ให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การวางอำนาจเหนือเพื่อน การแสดงตนเป็นหัวหน้าแก๊ง ก่อความวุ่นวาย เป็นต้น

นอกจากนี้ พรณี ชูทัย (2523 : 2 - 20) ได้กล่าวว่าการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับสาระสำคัญสองประการ คือ

1. ตัวกำหนดพฤติกรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมออกไปแล้วได้รับการเสริมแรง ทำให้บุคคลพอใจกับพฤติกรรมนั้น จึงแสดงพฤติกรรมนั้นจนเป็นนิสัย และกลายเป็นบุคลิกภาพไปในที่สุด

2. แรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม อันได้แก่ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และแรงจูงใจทางสังคม แรงจูงใจจึงเป็นตัวกระตุ้นและควบคุมแนวทางในการเกิดพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุปพฤติกรรมรังแกเพื่อน เป็นลักษณะของการแสดงที่เกิดจากปฏิกริยาโต้ตอบระหว่าง การเรียนรู้ และแรงจูงใจของบุคคลที่แสดงความต้องการของตนเองออกมา ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งยังก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขให้บุคคลได้แสดงความต้องการของตนเองในแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน

เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยไว้ คงมีเพียงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ที่นำลักษณะของพฤติกรรมรังแกเพื่อนมาเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยนั้น ๆ ดังมีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

โอเลียรี และคนอื่น ๆ (O'Leary and others. 1969 : 3 - 13) ได้ทำการทดลองปรับพฤติกรรมนักเรียนเกรด 2 จำนวน 7 คน ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โดยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยการทุบตีเพื่อน ส่งเสียงดังคุยกับเพื่อน ซึ่งงานการทดลองนี้ได้แบ่งเป็น 7 ระยะคือ 1) ระยะเสถียร 2) คุประภาสระเบียบในชั้นเรียน 3) จัดโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ 4) ครูชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และ เพิกเฉยเมื่อแสดงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน 5) ให้เบี่ยงเบนการเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน 6) เรียกเบี่ยงเบนการเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียน 7) ติดตามพฤติกรรมหลังจบการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า การประภาสระเบียบในชั้นเรียน การจัดโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ การชมนักเรียนเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและเพิกเฉยสามารถลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนได้เพียงเล็กน้อย ส่วนการให้เบี่ยงเบนการทำให้พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนลดลงอย่างรวดเร็ว ส่วนการเรียกเบี่ยงเบนการเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมก่อกวน พบว่า ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมก่อกวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

งานวิจัยในประเทศ

เพชรสุดา เพชรวิสา (2525 : 65) ได้ทำการทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนี้ ขว้างปา ต่อย ผลัก ทับ หยิก ตี ต่อสู้ รังแกเด็กอื่น ๆ ทำลายสิ่งของ คำ ข่มขู่ โต้เถียงครู

ตะโกน ล้อเลียนครู กล่าวโทษผู้อื่น ลักขโมย ผลการทดลองพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญทัน ไกรเพชร (2531) ได้ทำการทดลองปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นอนุบาล โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนี้ทำลายวัตถุสิ่งของของผู้อื่น ทำร้ายร่างกายผู้อื่นด้วยการ ตี ขว้างสิ่งของใส่ แย่งของ และทำลายผู้อื่นด้วยคำพูด ผลการทดลองพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 คือระยะให้การเสริมแรงทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และให้การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

สัมฤทธิ์ แก้วพลศรี (2534 : 57) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการใช้การเสริมแรงทางบวก กับการปรับสัณนิเทศที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์ ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนี้ แสดงท่าทางหงุดหงิด หน้าบึ้ง เม้มริมฝีปาก เมินหน้าไม่ประสานสายตา ทำลายสิ่งของ ฉีก ขยำ ขว้างปาสิ่งของ ผลัก ตี เตะ ดึงผม และแสดงออกด้านคำพูด ผลการทดลองพบว่า การให้การเสริมแรงทางบวกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง มากกว่าการได้รับการปรับสัณนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ซึ่งแสดงออกโดย การทำลายสิ่งของ การทำลายร่างกายคนอื่น รวมทั้งการแสดงความก้าวร้าวด้วยคำพูด และท่าทาง นั้นมีแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการให้คำปรึกษากลุ่ม การให้การเสริมแรงและการปรับสัณนิเทศ เป็นต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

ความหมายของการสังเกต

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2520 : 32) กล่าวว่า การสังเกต หมายถึงวิธีการหรือเทคนิคอย่างหนึ่งที่บุคคลคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้สังเกตทำการดู หรือสังเกตโดยตั้งใจล่วงหน้าบุคคลอีกบุคคล

หนึ่ง เรียกว่า ผู้ถูกสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2529 : 30) กล่าวว่า การสังเกต คือการพิจารณาสิ่งใด สิ่งหนึ่ง หรือหลาย ๆ สิ่งอย่างมีจุดหมาย โดยการใช้อวัยวะรับสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งห้าส่วน (หู-ตา จมูก ลิ้น กายสัมผัส) โดยเฉพาะตา และหูในการพิจารณาสิ่งนั้น ๆ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 34) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคล แสดง กระทำ หรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ นับได้ ได้ยินได้ และวัดได้ โดยใช้เครื่องมือหรือด้วยการใช้สังเกตโดยอาศัยอวัยวะสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การสังเกตหมายถึง การพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างมีจุดหมาย โดยพิจารณาทั้งต่อหน้า และลับหลัง เพื่อจะได้พิจารณาสิ่งนั้น ๆ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ ทั้งนี้โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสที่สำคัญ คือ ตา และหู

หลักการสังเกต

การสังเกตที่ดี ควรมีหลักในการสังเกต ดังนี้

1. ต้องมีจุดหมายที่แน่นอนในการสังเกตแต่ละครั้ง
2. ควรมีการวางแผนในการดำเนินการสังเกต ให้เป็นไปตามจุดหมายที่วางไว้
3. ในการสังเกตครั้งหนึ่ง ๆ ควรสังเกตบุคคลเพียงคนเดียวในแต่ละสถานการณ์
4. เลือกสังเกตพฤติกรรมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถให้ภาพรวมของผู้ถูกสังเกต

ได้ชัดเจน

5. ใช้การสังเกตพฤติกรรมนั้นอย่างต่อเนื่องจนได้ข้อมูลที่แท้จริง ดังนั้นการสังเกตบุคคลนั้นควรสังเกตหลาย ๆ ครั้ง และหลายๆสถานการณ์

6. ต้องมีการจดบันทึกการสังเกตทุกครั้งทันทีที่สังเกตเสร็จหรือโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

7. ควรมีผู้สังเกตหลาย ๆ คน เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่เที่ยงธรรมของผู้สังเกต หรือมีละนั้นผู้สังเกตต้องเป็นผู้ที่ชำนาญ และได้รับการฝึกฝนในการสังเกตเป็นอย่างดี เพื่อให้ผลการสังเกตมีความเชื่อถือได้

8. การสังเกตแต่ละครั้ง ควรใช้เวลานานพอที่จะเห็นภาพของพฤติกรรมที่แสดงในสถานการณ์นั้น โดยทั่วไปควรใช้เวลา ในการสังเกตแต่ละครั้งอย่างน้อย 15 นาทีขึ้นไป (อารี ตัณฑ์เจริญรัตน์. 2526 : 21)

9. การสังเกตแต่ละครั้งจะต้องขึ้นกับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความตั้งใจ (Attention) การรับรู้ (Perception) และความไวของการรับรู้ (Sensation) ทั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2523 : 21)

แบบบันทึกการสังเกต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 39 - 44) ได้กล่าวถึง การเลือกแบบสังเกต และแบบบันทึกพฤติกรรมไว้ ดังนี้คือ

1. การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่ หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่นำมาบันทึก

2. การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษา และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น สังเกตพฤติกรรม ช่วง 15 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็น 1 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นในเวลา 1 ชั่วโมงจะสังเกตพฤติกรรมได้ 10 ครั้ง ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนี้จะเป็นพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลาย ๆ คน โดยการสลับช่วงเวลาละ 1 คน เช่น สังเกต

พฤติกรรมกาตั้งใจทาแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คนและ ใช้เวลาในการสังเกตช่วงละ 10 วินาที เพราะฉะนั้นในช่วงเวลาที่ 1 จะสังเกตนักเรียนคนที่ 1 ช่วงเวลาที่ 2 สังเกตนักเรียนคนที่ 2 จนครบ 20 คน จะใช้เวลา 200 วินาที แล้วกลับมาเริ่มต้น สังเกตคนที่ 1 อีก จนครบ 20 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียน แต่ละคน หรือรวมเป็นพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 20 คนได้

นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อม ๆ กัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเป็นพฤติกรรมได้บ้าง และเพื่อความสะดวกในการ บันทึก ควรจะกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกต และบันทึกนั้นมีหลายประเภท

หลักการบันทึกพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2524 : 15 - 19) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรมไว้ ดังนี้ คือ

1. บันทึกความถี่ของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่ ดช.สมชาย ยกมือขึ้นเมื่อถามคำถามและ ตอบคำถามในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกด้วยความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรม ที่ไม่ต่อเนื่อง เวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้กัน และจะต้องใช้เวลาในการบันทึกกัน แต่ละวัน การบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่นั้นเพียงทาแต่รอยคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เท่านั้น

2. บันทึกช่วงเวลาของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกพฤติกรรม ตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถใช้บันทึกพฤติกรรมได้ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตาม โดย ที่ผู้ทาการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกให้แน่นอน เช่น ต้องการจดบันทึกพฤติกรรมการคุมใน ช่วงเวลา 30 นาที ในวิชาคณิตศาสตร์ ก็ต้องแบ่งเวลา 30 นาทีนั้นออกเป็นช่วงเวลานั้น ๆ เท่า ๆ กัน อาจจะเป็นช่วงเวลา 20 วินาที 30 วินาที หรือ 1 นาที ก็ได้ตามแต่ต้องการ ส่วน

การบันทึกพฤติกรรมก็จะมีพิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดขึ้นให้ใส่ 0 ลงในช่องเวลานั้น ๆ แต่ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้น แม้ว่าจะเกิดขึ้นมากกว่า 1 ครั้ง ในช่วงเวลานั้นก็ตามให้บันทึกเวลาเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยเขียนเลข 1 ลงในช่องเวลาที่เกิดขึ้นนั้น

3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้บันทึกพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่อง เป็นหลัก วิธีการบันทึกแบบนี้เพียงแต่ใช้นาฬิกาจับเวลา แล้วดูว่าพฤติกรรมนั้นใช้เวลานานเท่าใด ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งหมดเวลาที่สังเกตพฤติกรรม

การสังเกตนั้น ถ้าต้องการให้เกิดความเชื่อถือได้ จำเป็นต้องหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งหาได้จากสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป การสังเกตนั้นจึงจะเชื่อถือได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Wright. 1966 ; Sulzer and Mayer. 1972 และ ชัยพร วิชาวุธ. 2523) โดยวิธีสูตร

จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกต่างกัน}}$$

วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ และนิยมเสนอในรูปของกราฟเส้น ซึ่งในกราฟรูปเดียวกันนั้นอาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียวหรือของหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมของหลาย ๆ บุคคล หรือ หลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียว ในการสร้างโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เส้นกราฟนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนอีกด้วย

การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้นจะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกต วัน เวลาที่สังเกต อีกทั้งบุคคลที่สังเกตด้วย (สมโรจน์ เอี่ยมสุภาภิต. 2526 : 20)

ประโยชน์ของการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 50) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง
2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับ และเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมชนิดนั้น ๆ
3. จะช่วยให้ทราบถึงทิศทางของพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับนั้นว่า เปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่แสดงออกมาในลักษณะที่เป็นจริงตามธรรมชาติ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้สังเกตสามารถเห็นได้ นับได้ ได้ยินได้ และวัดได้ โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสของผู้สังเกต จะต้องกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะสังเกต และบันทึกให้ชัดเจนโดยจะต้องทราบถึงประเภทของพฤติกรรมที่จะศึกษา ลักษณะของการบันทึกพฤติกรรม การเลือกแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ตลอดจนการหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อน วิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 28 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2535 จำนวน 14 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 2.1 ครูประจำวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ให้นำหนักพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละห้องในแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน รวม 3 ห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 65 คน แล้วนำน้ำหนักพฤติกรรมที่ได้ มาจัดอันดับพฤติกรรมรังแกเพื่อน จากมากไปน้อย แล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมรังแกเพื่อนตั้งแต่ 60 เปอร์เซนต์ขึ้นไปของคะแนนพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละห้อง
 - 2.2 คัดเลือกเฉพาะห้องเรียนที่มีนักเรียนซึ่งมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนมากกว่า 7 คน ซึ่งได้แก่ บ.5/1 จำนวน 12 คน และ บ.5/2 จำนวน 11 คน
 - 2.3 สัมภาษณ์นักเรียนที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อน เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง ได้จำนวน บ.5/1 12 คน บ.5/2 10 คน
 - 2.4 สุ่มนักเรียนจากห้อง บ.5/1 และ บ.5/2 มาห้องละ 7 คน โดยสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนเพื่อการคัดเลือกรักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง
2. แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนเพื่อการคัดเลือกรักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ศึกษาตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน
 - 1.2 สัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย เกี่ยวกับพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่พบในชั้นเรียน และผู้วิจัยไปสังเกตอีกครั้งหนึ่ง
 - 1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนเพื่อการคัดเลือกรักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ ศ.ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล และอาจารย์พรณิศา วาณิชยการ ตรวจสอบรายละเอียดของแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 1.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ครูผู้สอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย ประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)
2. แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และหลักการบันทึกพฤติกรรม

2.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมรังแกเพื่อนชั้นเรียนของนักเรียน สัมภาษณ์ครูประจำชั้น และครูประจำวิชาเกี่ยวกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล และอาจารย์พรณิศา วาณิชยการ ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงให้สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ตั้งไว้ แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสังเกต และบันทึก พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนเรศวรศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 7 คน เป็นเวลา 7 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เพื่อผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกต ได้ฝึกการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนตลอดจนหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ในการฝึกการสังเกตนี้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ 0.97

2.5 นำแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่ทดลองใช้แล้ว นำไปใช้บันทึกพฤติกรรมรังแก เพื่อนในกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกต ตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในการเรียนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ การสังเกตพฤติกรรมแต่ละครั้งจะ แบ่งการบันทึกพฤติกรรมออกเป็น 8 ช่วง ๆ ละ 3 1/2 นาที ในแต่ละช่วงจะสังเกตคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาทีในแต่ละช่วง

การให้คะแนนแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้บันทึกเพียง 1 ครั้ง โดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่เกิดขึ้น หมายถึง ให้หน้าหน้าเป็น 1 คะแนน ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น หมายถึง ให้หน้าหน้าเป็น 0 คะแนน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. มีผู้สังเกต 2 คนได้แก่ ผู้วิจัย และผู้ร่วมสังเกตอีก 1 คน
2. มีผู้สังเกตและผู้ร่วมสังเกต ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้
3. ผู้สังเกตและผู้ร่วมสังเกต ศึกษาพฤติกรรมรังแกเพื่อนำให้เข้าใจตรงกันพร้อมทั้งศึกษาแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถใช้นบันทึกการสังเกตได้อย่างถูกต้อง
4. ในการสังเกตครั้งนี้ใช้การสังเกตแบบช่วงเวลาในช่วงเวลาในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ เวลาในการสังเกตจะสังเกตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยใช้เวลาในช่วงเดียวกันสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมรวม 11 สัปดาห์ ในการสังเกตแต่ละครั้งจะสังเกตพฤติกรรมประมาณ 40 นาที ติดต่อกัน โดยแบ่งการสังเกตออกเป็นช่วง ๆ รวม 8 ช่วง ช่วงละ 3 1/2 นาที ซึ่งจะสังเกตคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาทีในแต่ละช่วง
5. เขียนแผนผังที่มีนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อความสะดวกในการสังเกต
6. วิธีสังเกต ผู้สังเกตและผู้ร่วมสังเกต จะเข้าไปนั่งหลังชั้นเรียน เมื่อครูผู้สอนเริ่มดำเนินการสอน ซึ่งอยู่ในระยะพอที่จะไม่เกิดการบันทึกพฤติกรรมของกันและกัน ไม่มีการปรึกษาเกี่ยวกับการบันทึกในระหว่างสังเกต และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจน ผู้สังเกตคอยระวังไม่ให้ผู้รับการทดลองรู้ตัว และเห็นแบบพฤติกรรมทั้งในระยะก่อนการทดลองและระยะทดลอง
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ความรู้เรื่อง พฤติกรรมรังแกเพื่อนตลอดจนประสบการณ์จากการปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหาและผู้รับคำปรึกษา
 - 3.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.ดร.คมเพชร นัตรสุภกุล และ อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชยการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุง

แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมาแก้ไขตามข้อ 3.2 แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 40 นาที ในวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 07.00 ถึง 07.40 น. และเวลา 16.00 ถึง 16.40 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหา และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

4.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ ศ.ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุกุล อ.พรณัติศ วาณิชการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.3 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วในข้อ 3.2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ในวันศุกร์ เวลา 07.00 ถึง 07.40 น. หรือเวลา 16.00 ถึง 16.40 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

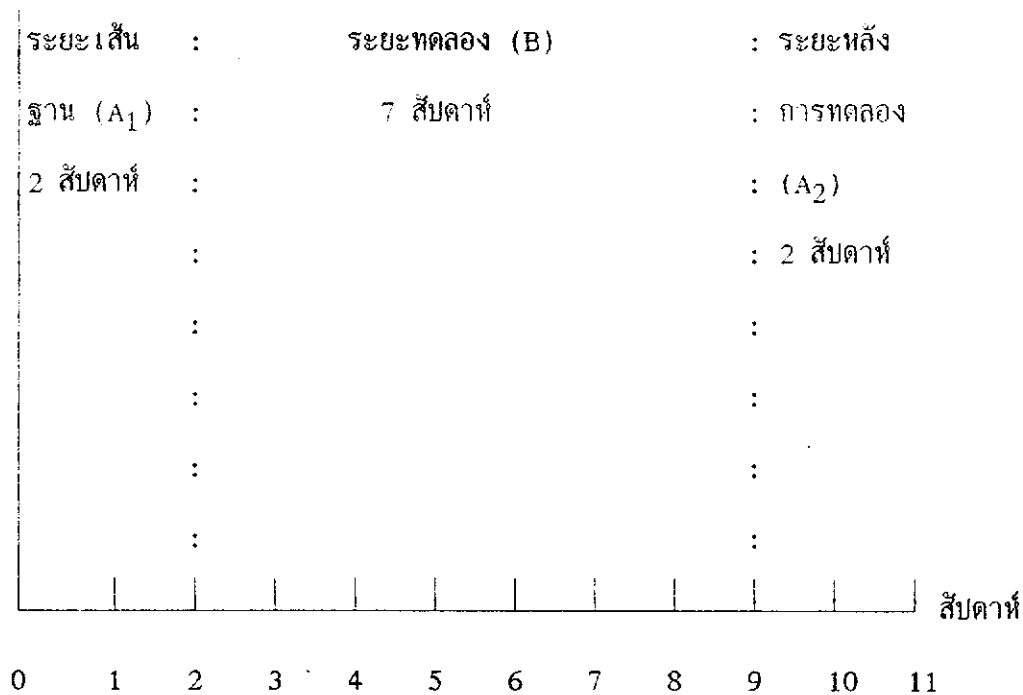
การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 217 - 218) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตทำการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (A_1) ระยะเส้นของพฤติกรรม หาเส้นฐานพฤติกรรมเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 - 2) โดยนำข้อมูลของข้อมูลสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม รังแกเพื่อนก่อนการทดลอง และใช้คะแนนดิบของทุกคนเป็นข้อมูลก่อนการทดลอง

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลองใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลองและใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 7 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 3 - 9) โดยนำข้อมูลของข้อมูลเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อนในขณะทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) ระยะหลังการทดลอง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 10 - 11) โดยนำข้อมูลของข้อมูลสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหลังการทดลอง และใช้คะแนนดิบของทุกคนเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

ภาพประกอบ 1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนาคในเรืองศรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 7 คน เป็นเวลา 7 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ 0.97

2. ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) ใช้ระยะเวลา 11 สัปดาห์ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (A_1) หรือระยะเส้นฐานพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 เมื่อหมดเวลาการสังเกตผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน มาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.99 และ 0.97 ตามลำดับ จากนั้นใช้มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่ได้เขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนการทดลอง และใช้คะแนนดิบของนักเรียนทุกคนเป็นข้อมูลก่อนการทดลอง

ระยะที่ 2 (B) หรือระยะทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2536 ได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับ ในระยะนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการทดลองของกลุ่มทดลอง กล่าวคือ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล นักเรียนแต่ละคนได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยให้คำปรึกษาในวันจันทร์ - พุธ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เวลา 07.00 - 07.40 น. และเวลา 16.00 - 16.40 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2536 สำหรับกลุ่มควบคุมผู้วิจัยใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ ซึ่งกลุ่มควบคุมนี้จะได้รับการสอนแบบปกติสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยทำการสอนแบบปกติในวันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.40 น. หรือเวลา 16.00 - 16.40 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2536 ในระยะทดลองนี้ได้ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นเวลา 7 สัปดาห์ แล้วใช้มัธยฐานของข้อมูลเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อนในระยะทดลอง

ระยะที่ 3 (A₂) ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2536 ถึงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2536 ได้คำดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 1.0 เช่นกัน จากนั้นใช้มาตรฐานของข้อมูลเขียนกราฟ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อน หลังการทดลอง และใช้คะแนนดิบของทุกคนเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้ง 3 ระยะนี้ ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในการเรียนการสอนปกติ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนนักเรียนกลุ่มทดลองวันจันทร์ เวลา 11.10 - 11.50 น. และวันอังคาร เวลา 13.10 - 13.50 น. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนนักเรียนกลุ่มควบคุม วันจันทร์ เวลา 13.10 - 13.50 น. และวันอังคาร เวลา 11.10 - 11.50 น.

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 นำผลการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาหาคำดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

3.2 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

3.3 เสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้น

วิธีจัดการกับข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. เสนอข้อมูลเป็นกราฟเส้นตรงเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
 - 1.1 ค่ามัธยฐาน
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์
2. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อน ก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของวิลคอกสัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)
 - 2.2 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของแมนวิทนี (The Mann - Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

Mdn แทน มัธยฐานของข้อมูล

Mdn(diff) ความแตกต่างมัธยฐานของข้อมูล

Q.D.(diff) ความแตกต่างส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์

Q.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์

U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)

T แทน ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งใช้พิจารณาการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบ
เผชิญความจริงก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ค่าสถิติ			
	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	7	17	1.88	0**
หลังการทดลอง	7	2.25	0.48	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 1 แสดงว่า พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการ
ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการให้คำปรึกษา
แบบเผชิญความจริงสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงได้

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	ค่าสถิติ			
	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	7	16.25	1.69	0**
หลังการทดลอง	7	11.5	2.5	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงว่าพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงได้

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

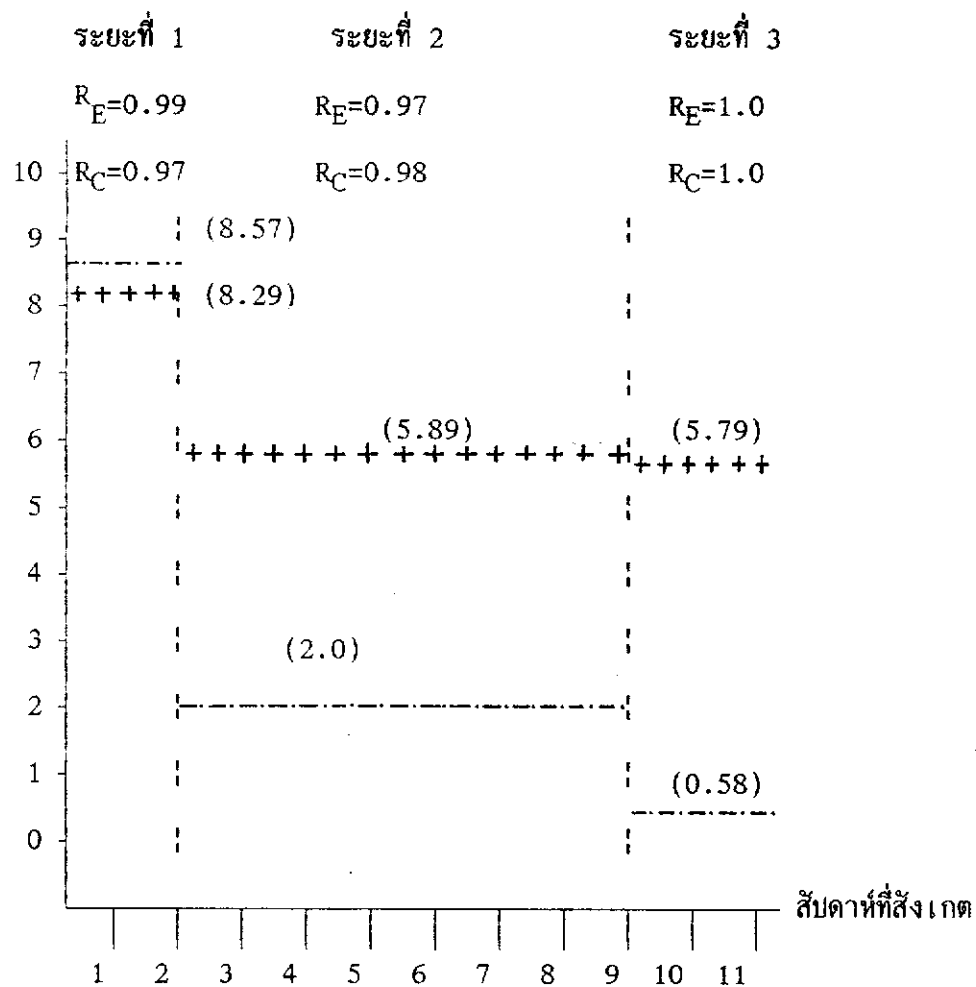
กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ			
	N	Mdn(diff)	Q.D.(diff)	U
กลุ่มทดลอง	7	16.17	1.38	0**
กลุ่มควบคุม	7	5.0	1.54	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมรังแกเพื่อน
ในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำ
ปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบ
ปกติ

ภาพประกอบ 2 แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการ
การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงและนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยการเขียน
กราฟ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละสัปดาห์
- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- .-.-. พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละช่วง
- +++++++ พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R_E ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลอง
- R_C ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 2 แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

จากภาพประกอบ 2 มีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองในระยะ
 เส้นฐาน(ระยะที่1) และในระยะการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง(ระยะที่2) ลดลงจาก 8.57
 เป็น 2.0 และเมื่อพิจารณามีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนในระยะได้รับการให้คำปรึกษาแบบ
 เผชิญความจริง(ระยะที่2) และระยะหลังการทดลอง(ระยะที่3) มีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อน
 ลดลงจาก 2.0 เป็น 0.58 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถทำให้นักเรียน
 มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงได้

มีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มควบคุมในระยะเส้นฐาน (ระยะที่1) และใน
 ระยะที่ได้รับการสอนแบบปกติ (ระยะที่2) ลดลงจาก 8.29 เป็น 5.89 และเมื่อพิจารณา
 พฤติกรรมรังแกเพื่อนมีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนในระยะได้รับการสอนแบบปกติ (ระยะที่2)
 และระยะหลังการทดลอง (ระยะที่3) มีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มควบคุมลดลงจาก
 5.89 เป็น 5.79 แสดงว่าการสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงได้

การเปลี่ยนแปลงมีchyฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 3
 ระยะ ปรากฏว่า พฤติกรรมรังแกเพื่อนของทั้ง 2 กลุ่มลดลงเช่นกัน พฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่ม
 ทดลองลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมในทุกระยะ

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านหุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อน

จำนวน 28 คน โดยครูผู้สอนวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพเป็นผู้ประเมินและคัดเลือกนักเรียนดังกล่าว

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อน จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาจากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนโดยมีครูประจำวิชาการงานพื้นฐานอาชีพเป็นผู้ประเมิน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

✓ การดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนาคีนาเมืองศรี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7 คน เป็นเวลา 7 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ 0.97

2. ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) ใช้ระยะเวลา 11 สัปดาห์ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (A_1) หรือระยะเส้นฐานพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 เมื่อหมดเวลาการสังเกตผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน มาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.99 และ 0.97 ตามลำดับ จากนั้นใช้มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนที่ได้เขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนการทดลอง และใช้คะแนนดิบของนักเรียนทุกคนเป็นข้อมูลก่อนการทดลอง

ระยะที่ 2 (B) หรือระยะทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2536 ได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับ ในระยะนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการทดลองของกลุ่มทดลอง กล่าวคือ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล นักเรียนแต่ละคนได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ปล่อยให้คำปรึกษาในวันจันทร์ - พฤหัสบดี เวลา 07.00 - 07.40 น. และเวลา 16.00 - 16.40 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2536 สำหรับกลุ่มควบคุมผู้วิจัยใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ ซึ่งกลุ่มควบคุมนี้จะได้รับการสอนแบบปกติสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยทำการสอนแบบปกติในวันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.40 น. หรือเวลา 16.00 - 16.40 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2536 ในระยะทดลองนี้ได้ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นเวลา 7 สัปดาห์ แล้วใช้มัธยฐานของข้อมูลเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อนในระยะทดลอง

ระยะที่ 3 (A₂) ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2536 ถึงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2536 ได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 1.0 เช่นกัน จากนั้นใช้มาตรฐานของข้อมูลเขียนกราฟ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมรังแกเพื่อน หลังการทดลอง และใช้คะแนนดิบของทุกคนเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้ง 3 ระยะนี้ ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในการเรียนการสอนปกติวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนนักเรียนกลุ่มทดลอง วันจันทร์ เวลา 11.10 - 11.50 น. และวันอังคาร เวลา 13.10 - 13.50 น. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนนักเรียนกลุ่มควบคุม วันจันทร์ เวลา 13.10 - 13.50 น. และวันอังคาร เวลา 11.10 - 11.50 น.

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 3.1 นำผลการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต
- 3.2 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ
- 3.3 เสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ภายหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)

2. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

3. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าผลดังนี้

1. นักเรียนมีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน นักเรียนลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขฤทัย มุขยวงศา (2533 : 46) ที่พบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถเปลี่ยนแปลงนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิมได้ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษา

แบบเผชิญความจริง เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้โดยให้พิจารณาสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง และตระหนักถึงความจริงว่าตนเองมีหน้าที่หาวิธีการสนองความต้องการของตนเองโดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงยังช่วยให้นักเรียนรู้จักสิ่งที่ถูก สิ่งที่ดี ประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ และสามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองนี้มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามแผนการและสัญญาที่ให้ไว้กับผู้วิจัย ซึ่งเป็นการแสดงถึงความตั้งใจที่จะแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองจากการบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนแล้วนำมา เขียนกราฟแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงอย่างรวดเร็วในระยะทดลองโดยเริ่มลดลงอย่างมากตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 เป็นต้นไป ซึ่งเป็นระยะที่นักเรียนอยู่ผ่านขั้นตอนการประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองและมีการวางแผน พร้อมทั้งหาสัญญาหรือข้อผูกพันกับผู้วิจัย ที่จะแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง นอกจากนี้ในระยะติดตามผลยังพบว่ามัชฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่าระยะทดลองอีกเล็กน้อย จากผลของการวิจัยนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้จริง

2. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ใช้ลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยรัตน์ ศรีสมบัติ (2533 : 66) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งไกรสพวงษ์สงเคราะห์ จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า การสอนแบบปกติสามารถพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยได้ ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกติเป็นวิธีการที่ครูบรรยายพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและสรุป โดยมีเนื้อหาที่ใช้ในการบรรยายเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และจากการสังเกตโดยวิธีแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในสภาพการเรียนการสอนปกติ แล้วนำมา เขียนกราฟแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อน พบว่าพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้งในระยะทดลองและระยะหลังการทดลองลดลงจากระยะ เส้นฐานพฤติกรรม

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนได้มากกว่าการสอนแบบปกติ ถึงแม้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงแต่เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของทั้ง 2 กลุ่มแล้ว กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกระบวนการให้คำปรึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจและประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองว่าเป็นเช่นไร ทำให้นักเรียนได้ตระหนักถึงผลเสียของพฤติกรรมรังแกเพื่อน และส่งผลให้นักเรียนคิดหาหนทางในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองด้วยการวางแผนลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนด้วยตนเอง ซึ่งการกระทำนี้เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบของนักเรียนต่อตนเองที่จะแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่เหมาะสมได้

จากการสังเกตพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า มัธยมศึกษาของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งในระยะทดลอง และระยะติดตามผล จากผลการวิจัยนี้ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้มากกว่าการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าควรนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงและวิธีการสอนแบบปกติไปลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้ทั้ง 2 วิธี โดยเลือกใช้ตามความสะดวกและเหมาะสม

1.2 ควรมีการฝึกอบรมครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้สามารถนำไปลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเพื่อลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน
ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น

2.2 ควรมีการทดลองเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นราย
บุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน

2.3 ควรมีการติดตามผลการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นระยะ ๆ เช่น
6 เดือน 1 ปี เป็นต้น เพื่อศึกษาความคงทนของการลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2524.

เกษนี สัมหาสาธ. ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2531.

อัสสาเนา.

คมเพชร ฉัตรสุกกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

จิราภรณ์ หุ่นตระกูล. ผลของการใช้บทบาทสมมุติในการพัฒนาการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัสสาเนา.

เจียรนัย ทรงชัยกุล. "จิตวิทยาพื้นฐานในการให้คำปรึกษา ." ใน จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐาน
เพื่อการแนะแนว. หน้า 725 - 768. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2533.

ฉวีวรรณ กิनावงศ์. การศึกษาเด็ก. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2526.

ชุดินันท์ แจ่มจรัส. การให้คำปรึกษาเชิงปฏิบัติการ. ฉะเชิงเทรา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา, 2520.

ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ทองเรียน อมรัชกุล. เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2519.

ธีระ มูลธิยะ. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการพัฒนาอัตมโนคติด้านการปรับตัวทางอารมณ์

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดมหาสารคาม. ปริณิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์. การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2520.

นันทิกา แยมสรพล. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. นครปฐม : ภาควิชาจิตวิทยาและ

การแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.

นิภา นิธยาน. การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ ฯ : สารศึกษาการพิมพ์, 2520.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : รอ เอส พรินติ้งเฮาส์.

2533.

บังอร ชูชาติ. การศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร.

ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

อัดสำเนา.

บุญทัน ไกรเพชร. ผลการใช้การเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความ

บกพร่องทางการได้ยิน ชั้นอนุบาล. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

บุญศรี จิงฉนาเจริญเลิศ. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ประคอง สิทธิพร. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนกับผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปรับตัวของนักเรียน. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

ปิยรัตน์ ศรีสมบัติ. ผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งไกรสพวงสงเคราะห์ จังหวัดอุดรธานี. ปริณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตการพิมพ์, 2529.

_____. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

พนม ล้อมอารีย์. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525.

พรรณราย ทรัพย์ประภา. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : น้าอักษรการพิมพ์, 2528.

พรรณี ชูทัย. "ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม," จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ :
สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, เซนทรัลเวิลด์เพรสศึกษาการพิมพ์, 2523.

เพชรสุดา เพชรโรส. การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

แพทเทอร์สัน, ซี เอช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. แปลจาก
An Introduction to Counseling in the School. โดย วัชร ทรัพย์มี.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2522.

บุญ ตนะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2526.

มาลินี อยู่โพธิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับ
เพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดอิตราราม กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
อัดสำเนา.

เมตตา จินดารักษ์. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคม ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

- รัตนา ยัญทิพย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล และการปรับตัว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ราศรี ธรรมนิยม. จิตวิทยาพัฒนาการฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ ฯ : 2524.
- รุจิราภา สิทธิปาน. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างประเทศ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพินิจวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
- กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ :
- บริษัทศึกษาทร จำกัด, 2531.
- วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2533.
- วัชร ชูระคำ. จิตวิทยาแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2533.
- วันเพ็ญ อายุการ. การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัว
หรือแสดงตัว กับการยอมรับและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาล
ในจังหวัดธนบุรี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.
- วารินทร์ สายรอบเอื้อ. จิตวิทยาการศึกษา. ภาคจิตวิทยาและการแนะแนว, 2522.
- วิมล วรรณวีระ. การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ :
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- ศิริวงศ์ ทับสายทอง. "เด็กที่ถอยหนีจากสังคม," วารสารจันทร์เกษม. 204 : 6 - 11 ; กันยายน
- 2531.
- สมาน กำเนิด. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
- กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สมรภรณ์ เอี่ยมสุภานิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

สังวาลย์ สมสนิท. ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการปรับตัวของวัยรุ่น.

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
อัสสาเนา.

สัมฤทธิ์ แก้วพลศรี. การเปรียบเทียบการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสัณฐานใหม่ที่มีต่อพฤติกรรม
ก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอชุมแสง
จังหวัดนครสวรรค์. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัสสาเนา.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกเร. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

สุดฤทัย มุขยวงศา. ผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบพิจารณาความจริง
ที่มีต่อนิสัย และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัสสาเนา.

อภิสิทธิ์ วงษา. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก.
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.
อัสสาเนา.

อารี คัดท์เจริญรัตน์. การเก็บรวบรวมข้อมูล. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก,
2526.

อามว จันทรสกุล. การให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

Gronlund, Norman Edward. Sociometry in the Classroom. New York, Harper, 1959.

Hurlock, Elizabeth B. Developmental Psychology. 2 nd ed. New York, McGraw - Hill, 1959.

_____. Child Development. 6 th ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1978.

Lazarus, Richard S. Patterns of Adjustment and Human Effectiveness. New York : McGraw - Hill, 1969.

Malm, Margnerite. Adolescence. 1 st ed. New York: McGraw - Hill, 1952.

McNeil, Elton B. Group Counseling in Schools. Boston, Houghton Mifflin Company, 1969.

O'leary, D.K. and others. "A Token Reinforcement program in a public School : A Replication and Systematic Analysis," Journal of Applied Behavior Analysis. 2 : 3 - 31 ; Spring, 1969.

Patterson, C.H. Theories of Counseling and Psychotherapy. 2 nd ed. New York : Harper- Row, 1973.

Rogers, Dorothy. The Psychology of Adolescence. New York : Appleton Century - Crofts, 1962.

Spann, Milton. "Reality Counseling : And Approach to Disciplined Caring," in Developmental and Remedial Education. p 6 - 9. 1982.

Strang, Ruth. An Introduction to Child Study. New York : The McMillan co., 1957.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

1. แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
5. กราฟแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง
ตลอด 3 ระยะ
6. กราฟแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม
ตลอด 3 ระยะ
7. ตารางแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง
ตลอด 3 ระยะ
8. ตารางแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม
ตลอด 3 ระยะ
9. ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลัง
การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
10. ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลัง
การสอนแบบปกติ
11. ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนก่อนและหลัง
การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
12. ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง

แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน

(สำหรับครูประจำวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง โปรดให้นักพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนแต่ละคนตามสภาพความเป็นจริง
เกณฑ์การให้คะแนน

- 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อยมาก
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมบ้างไม่แสดงบ้าง
- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ

นักเรียนชื่อ.....ชั้น.....

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	ความถี่ของพฤติกรรม			
	0	1	2	3
การแย่งของเพื่อน				
การทำลายสิ่งของของเพื่อน				
ตีเพื่อน				
เตะเพื่อน				
ผลักไสเพื่อน				
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน				
รวม				

ผู้ประเมิน.....

แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน

คำชี้แจงการให้คะแนน

1. ในช่วงเวลาที่สังเกตการณ์นักเรียนแสดงพฤติกรรมใด ไม่ว่าจะแสดงกี่ครั้งก็ตามให้ใส่เลข 1 ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดง
2. ถ้านักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมในช่วงเวลาที่สังเกตให้ใส่เลข 0 ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนไม่แสดง

ครั้งที่.....ผู้สังเกต.....สถานที่.....
 สังเกต 8 ช่วง ช่วงเวลาละ 3 1/2 นาที โดยสังเกตคนละ 30 วินาทีต่อช่วง เวลา.....
 ชั้น ป. 5/..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	นักเรียนคนที่						
	1	2	3	4	5	6	7
ช่วงที่ 1							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักไสเพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	นักเรียนคนที่						
	2	3	4	5	6	7	1
ช่วงที่ 2							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักใส่เพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							
	3	4	5	6	7	1	2
ช่วงที่ 3							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักใส่เพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	นักเรียนคนที่						
	4	5	6	7	1	2	3
ช่วงที่ 4							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักใส่เพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							
	5	6	7	1	2	3	4
ช่วงที่ 5							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักใส่เพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	นักเรียนคนที่						
	6	7	1	2	3	4	5
ช่วงที่ 6 แย่งของเพื่อน ทำลายสิ่งของของเพื่อน ตีเพื่อน เตะเพื่อน ผลักใส่เพื่อน ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							
	7	1	2	3	4	5	6
ช่วงที่ 7 แย่งของเพื่อน ทำลายสิ่งของของเพื่อน ตีเพื่อน เตะเพื่อน ผลักใส่เพื่อน ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	นักเรียนคนที่						
	1	2	3	4	5	6	7
ช่วงที่ 8							
แย่งของเพื่อน							
ทำลายสิ่งของของเพื่อน							
ตีเพื่อน							
เตะเพื่อน							
ผลักใส่เพื่อน							
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน							

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศและ ขั้นเริ่มให้คำปรึกษา	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง ผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนให้ได้ รับความอบอุ่นคุ้นเคย และไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ และ เข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ตลอดทั้งโปรแกรมในการให้คำ ปรึกษา	1. ผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียน แนะนำตัวเอง 2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา ตลอดจนอธิบาย วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา และของนักเรียน 3. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งโปรแกรม การให้คำปรึกษาให้นักเรียน ทราบ 4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ข้อสงสัยในการให้คำปรึกษา 5. ผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียน ร่วมกันสรุปเรื่องที่สนทนาเพื่อ ความเข้าใจตรงกัน 6. นัดหมายครั้งต่อไป
2 - 6	พฤติกรรมรังแก เพื่อน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักลดพฤติกรรม รังแกเพื่อน	ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 6 ผู้ให้คำปรึกษา ได้ดำเนินการตามกระบวนการให้ คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			6 ขั้นตอน ดังนี้ <u>ขั้นที่ 1</u> <u>ขั้นสร้างสัมพันธภาพ</u> 1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนทบทวน สิ่งที่ได้จากการพบกันในครั้งที่ ผ่านมา 2. ผู้ให้คำปรึกษาสนทนากับนักเรียน ถึงเรื่องต่างๆ <u>ขั้นที่ 2</u> <u>ขั้นสำรวจพฤติกรรมรังแกเพื่อน</u> ให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรม รังแกเพื่อนของตนเอง ซึ่งได้แก่ การแหยงของเพื่อน ทาลายสิ่งของ ของเพื่อน ตีเพื่อน เตะเพื่อน ปลุกใส่เพื่อน และขว้างสิ่งของใส่ เพื่อน ว่านักเรียนได้แสดง พฤติกรรมเหล่านี้กับเพื่อนหรือไม่ อย่างไร <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นประเมินพฤติกรรมรังแก</u> เพื่อน ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรม รังแกเพื่อนของตนเองในแบบ ประเมินพฤติกรรม (ดังในภาค

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ผนวก) รดยาให้นักเรียนเรียง อันดับการเกิดพฤติกรรมว่า พฤติกรรมใดอยู่ในอันดับใด หลังจากที่นักเรียนได้ประเมิน พฤติกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การถาม การให้กำลังใจ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก ถึงพฤติกรรมของตนเองว่า เป็นสิ่ง ที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร การประเมินพฤติกรรมของนักเรียน จะเป็นการนำให้นักเรียนเข้าสู่ สภาพความเป็นจริง ได้พิจารณา พฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น <u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นวางแผน . เป็นขั้นที่กระทำหลังจากที่นักเรียน ได้ประเมินพฤติกรรมของตนเอง เรียบร้อยแล้ว ในการวางแผนนี้ นักเรียนจะวางแผนในการแก้ไข หรือหาวิธีการลดพฤติกรรมรังแก เพื่อนด้วยตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้พิจารณาว่าแผนการที่นักเรียนได้วางไว้นั้นไม่เกินความสามารถที่นักเรียนจะกระทำได้ <u>ขั้นที่ 5</u> <u>ขึ้นสร้างสัญญา หรือข้อผูกพัน</u> เป็นขั้นที่กระทำต่อจากการวางแผน การแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน โดยนักเรียนจะต้องทำสัญญากับผู้ให้คำปรึกษาว่าจะกระทำตามที่ได้วางแผนการไว้ ถ้านักเรียนไม่กระทำตามสัญญาที่ทำไว้กับผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่รับฟังข้อแก้ตัวใดๆ ทั้งสิ้น แต่จะให้นักเรียนได้พิจารณาใหม่ว่าที่นักเรียนไม่สามารถกระทำตามสัญญาได้นั้นเป็นเพราะสาเหตุใด <u>ขั้นที่ 6</u> <u>ขึ้นติดตามผล</u> เป็นการดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรังแกเพื่อน โดยให้นักเรียนได้ประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองอีกครั้งหนึ่ง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ปัจฉิมนิเทศและยุติ การให้คำปรึกษา	1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้าร่วม โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบ เพชฌัญญุความจริงเกี่ยวกับ พฤติกรรมรังแกเพื่อน 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปถึงการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาใหม่ของ ตนเองหลังจากได้รับการให้ คำปรึกษาแล้ว 3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา	1. นักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ร่วมกันสนทนาสิ่งที่ได้จาก การสนทนาในครั้งที่ผ่านมา 2. ให้นักเรียนเล่าถึงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง ภายหลังได้รับการให้คำ ปรึกษาแล้ว 3. ผู้ให้คำปรึกษายุติการให้คำ ปรึกษา โดยกล่าวขอบคุณ นักเรียนและกล่าวปิดการ ทดลอง

หมายเหตุ ใช้เวลาในการให้คำปรึกษาครั้งละ 40 นาที

แบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน

(สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นผู้ประเมิน)

ชื่อนักเรียน _____ ชั้น _____ วันที่ประเมิน _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองตามสภาพความเป็นจริง โดยเรียง
อันดับการเกิดพฤติกรรม ดังนี้

พฤติกรรมรังแกเพื่อน	อันดับการแสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อน					
	1	2	3	4	5	6
แย่งของเพื่อน						
ทำลายสิ่งของของเพื่อน						
ตีเพื่อน						
เตะเพื่อน						
ผลักไสเพื่อน						
ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน						

หนังสือสัญญา

(สำหรับนักเรียนเป็นผู้เขียน)

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า _____ นามสกุล _____

เป็นนักเรียนชั้น ป.5/_____โรงเรียน_____

ขอให้สัญญาต่อ อาจารย์ _____ นามสกุล _____ ว่าจะปฏิบัติตาม

สัญญาเพื่อแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของข้าพเจ้า ดังนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

.....

.....

.....

• • • • •

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ _____ ผู้ให้สัญญา

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 1

หัวข้อ

ปฐมนิเทศ

เวลา

40 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนให้ได้รับความอบอุ่น ถิ่นเคย และไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ตลอดทั้งโปรแกรมในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเอง พร้อมทั้งสนทนารายเรื่องต่างๆ
2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา ตลอดจนอธิบายวิธีการให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา และของนักเรียน
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และสรุปสิ่งที่สนทนากัน
4. นัดหมายครั้งต่อไป

ประเมินผล

นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ วิธีการให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของตัวเอง และผู้ให้คำปรึกษาได้ ตลอดจนสามารถบอกได้ถึงโปรแกรมการให้คำปรึกษาได้ นอกจากนี้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษามากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากการสนทนา และลักษณะท่าทางของนักเรียน

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 2

<u>หัวข้อ</u>	สำรวจพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง
<u>เวลา</u>	40 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่นักเรียนคิดว่า การกระทำนั้นทำให้เพื่อนได้รับความเดือดร้อน ว่ามีอะไรบ้าง
<u>วิธีดำเนินการ</u>	ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมของตนเองว่านักเรียนเคยทำ อะไรที่ทำให้เพื่อนได้รับความเดือดร้อน หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้ เทคนิคคำถาม ถามถึงพฤติกรรมรังแกเพื่อน ซึ่งได้แก่ การแย่งของเพื่อน การทำลายสิ่งของ ของเพื่อน ดีเพื่อน เตะเพื่อน ผลักใส่เพื่อน และขว้าง สิ่งของใส่เพื่อน ว่า นักเรียนเคยแสดงพฤติกรรมเหล่านี้กับเพื่อนหรือ ไม้อย่างไร
<u>ประเมินผล</u>	นักเรียนสามารถบอกได้ถึงพฤติกรรมของตนเองที่ก่อให้เกิดเพื่อนได้รับความเดือด ร้อน

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

หัวข้อ

การประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง

เวลา

40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียน ประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง ในแบบประเมิน พฤติกรรมรังแกเพื่อน (ในภาคผนวก) โดยให้นักเรียนเรียงอันดับการเกิด พฤติกรรมรังแกเพื่อนว่าพฤติกรรมใดอยู่ในอันดับใด หลังจากให้นักเรียนได้ ประเมินอันดับพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิค ต่างๆ เช่นการถาม การให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนได้ตระหนักถึงพฤติกรรม ของตนเองว่าเป็นสิ่งที่ควรแก้ไข

ประเมินผล

นักเรียนสามารถประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองได้ อีกทั้งตระหนัก ถึงผลเสียของพฤติกรรมรังแกเพื่อน และมีความต้องการที่จะแก้ไขพฤติกรรม เหล่านี้

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

<u>หัวข้อ</u>	การวางแผน และการสร้างสัญญาณในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อน
<u>เวลา</u>	40 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการปฏิบัติในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองได้ รวมทั้งทำสัญญา หรือข้อผูกพันกับผู้ให้คำปรึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อน
<u>วิธีดำเนินการ</u>	ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเป็นผู้วางแผนการแก้ไขหรือลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนด้วยตนเองว่านักเรียนจะมีวิธีการใดในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อน ในขั้นตอนนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะมีหน้าที่เป็นผู้พิจารณาว่าแผนการที่นักเรียนวางแผนการนั้นไม่เกินความสามารถที่นักเรียนจะกระทำได้ หลังจากนี้นักเรียนได้วางแผนการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนทำสัญญาหรือข้อผูกพันว่านักเรียนจะปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้
<u>ประเมินผล</u>	นักเรียนสามารถวางแผนการในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองได้ พร้อมทั้งได้ทำสัญญากับผู้ให้คำปรึกษาด้วย

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 5

<u>หัวข้อ</u>	การติดตามผล
<u>เวลา</u>	40 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรายงานผลการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเอง
<u>วิธีดำเนินการ</u>	ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสำรวจถึงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไรบ้าง และให้นักเรียนรายงานผลการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองว่าได้ปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ได้อย่างไรบ้าง นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษายังได้ให้การรณรงค์ความพยายามแก่นักเรียนเพื่อเป็นกำลังใจที่นักเรียนได้พยายามแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองด้วย
<u>ประเมินผล</u>	นักเรียนสามารถรายงานได้ถึงพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองว่าในปัจจุบันเป็นเช่นไรบ้าง
<u>หมายเหตุ</u>	ในขั้นตอนนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะนำแบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อนมาเปรียบเทียบกับ การรายงานผลการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนด้วย เพื่อจะได้ทราบว่าสิ่งที่นักเรียนได้รายงานไปนั้นเป็นความจริง

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 6

<u>หัวข้อ</u>	การติดตามผล
<u>เวลา</u>	40 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อติดตามผลการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียน
<u>วิธีดำเนินการ</u>	ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนได้รายงานการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนว่าได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้หรือไม่ (เช่นเดียวกับ การให้คำปรึกษาในครั้งที่ 5)
<u>ประเมินผล</u>	นักเรียนสามารถแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนได้จริงตามแผนที่วางไว้ และพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนที่รายงานกับผู้ให้คำปรึกษากับที่ผู้ให้คำปรึกษาได้สังเกตในห้องเรียน
<u>หมายเหตุ</u>	ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของตนเอง

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 7

หัวข้อ

ปัจจัยนิเทศ และยุติการให้คำปรึกษา

เวลา

40 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เกี่ยวกับพฤติกรรมรังแกเพื่อน
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปถึงการแก้ไขหรือลดพฤติกรรมรังแกเพื่อนของตนเองหลังจากการให้คำปรึกษาแล้ว
3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนและผู้ให้คำปรึกษาร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการสนทนาครั้งที่ผ่านมา
2. ให้นักเรียนเล่าถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองภายหลังการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงแล้ว
3. ให้นักเรียนกล่าวถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้
4. ผู้ให้คำปรึกษายุติการให้คำปรึกษา โดยกล่าวขอบคุณนักเรียน และกล่าวปิดการทดลอง

การให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

วัน - เวลา 7 ธันวาคม 2535 เวลา 7.00 - 7.40 น.

สถานที่ ห้อง ป.5/1

ผู้รับคำปรึกษา ด.ช. พิษณุ (นามสมมติ)

ผู้ให้คำปรึกษา นางสาวพรทิพย์ อินทรโชติ

ผู้ให้คำปรึกษา พิษณุมาแต่เช้าเลยนะ

ผู้รับคำปรึกษา สวัสดีครับ (ยกมือไหว้) คุณครูก็มาแต่เช้าเหมือนกันนะครับ

ผู้รับคำปรึกษา ค่ะ แล้วพิษณุทานข้าวมาเรียบร้อยแล้วหรือคะ

ผู้รับคำปรึกษา ทานแล้วครับ วันนี้ผมรีบมาแต่เช้าเลยเพราะกลัวว่าคุณครูจะคอยผมนาน
คุณครูมาถึงนานหรือยังครับ

ผู้ให้คำปรึกษา ครูมาก่อนพิษณุคนเดียวเอง เสาร์ - อาทิตย์ ที่ผ่านมามีเที่ยวไหนมาหรือ
เปล่าล่ะ

ผู้รับคำปรึกษา อยู่บ้านครับพอให้ช่วยงานที่บ้านครับ

ผู้ให้คำปรึกษา แล้วการบ้านสะอาดเสร็จหรือยัง

ผู้รับคำปรึกษา เรียบร้อยเลยครับ ครูเขียนรายการบ้านน้อยเลยสบายไป

ผู้ให้คำปรึกษา เอาล่ะนะพิษณุ วันนี้เราก็จะมาคุยกันต่อครั้งนี้เราคุยกันเป็นครั้งที่ 3 แล้วนะ
ครั้งนี้ครูต้องขออนุญาตพิษณุัดเทบสิ่งที่เราคุยกันด้วย เพราะว่าครูต้องการที่
จะนำสิ่งที่เราคุยกันไปศึกษาเพื่อหาหนทางในการช่วยเหลือพิษณุ และครูขอ
สัญญาว่าสิ่งที่เราคุยกันทั้งหมดครูจะเก็บเป็นความลับนะค่ะ แล้วพิษณุจะ
อนุญาตให้ครูอัดเทปได้หรือเปล่าคะ

ผู้รับคำปรึกษา ได้ครับ

ผู้ให้คำปรึกษา พิษณุจำได้ไหมว่าคราวที่แล้วเราคุยกันเรื่องอะไร

- ผู้รับคำปรึกษา ก็คุยกันเรื่องการรังแกเพื่อนครับ ทานแล้วทำให้เพื่อนเค้าไม่พอใจครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา แล้วตัวพินูเองจะรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของตัวเอง
- ผู้รับคำปรึกษา ผมเองก็รู้สึกไม่สบายใจครับ (เงิบ) เพื่อนเค้าโกรธ บางทีก็ทะเลาะกัน ใหญ่โตเลยครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา พินูรู้ไหมว่าพินูทำอะไรให้เพื่อนรู้สึกโกรธมากที่สุด
- ผู้รับคำปรึกษา ก็คงเป็นดีเพื่อนครับ ผมเล่นกับเพื่อนแล้วถ้าเพื่อนทำให้ผมไม่พอใจ ผมก็มักจะตีเพื่อนแบบเจ็บๆ ก่อนครับ หรือบางทีผมขออะไรเพื่อนแล้วเค้าไม่ตามใจผม ผมก็เผลอแล้วมักจะตีเพื่อนแรงๆ ครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา ถ้าเกิดเพื่อนเค้าทำอย่างที่ผมพูดกับเพื่อนแบบนี้ พินูจะรู้สึกอย่างไร
- ผู้รับคำปรึกษา ก็ไม่สบายใจครับ (หลังจากนั้นจะเงิบ)
- ผู้ให้คำปรึกษา พินูคิดว่าการกระทำของพินูที่แสดงต่อเพื่อนเป็นอย่างไร
- ผู้รับคำปรึกษา ไม่ดีครับ (หลังจากนั้นจะเงิบและนั่งก้มหน้า)
- ผู้ให้คำปรึกษา ดีแล้วนะคะที่พินูรู้ว่าการรังแกเพื่อนของตัวเองนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี แล้วพินูจะทำอย่างไรกับการกระทำที่ไม่ดีของตัวเองล่ะคะ
- ผู้รับคำปรึกษา ต้องแก้ไขครับ เพื่อนๆ เค้าจะได้ชอบ ผมก็คงจะสบายใจด้วย
- ผู้ให้คำปรึกษา ดีแล้วนะคะที่พินูคิดจะแก้ไขสิ่งที่ไม่ดี วันนี้ครูมีแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อนมาด้วยครูต้องการให้พินูประเมินตัวเองว่าพฤติกรรมรังแกเพื่อนของพินูทั้ง 6 พฤติกรรมนี้ พฤติกรรมมาอยู่ในระดับใด เพื่อที่เราจะได้ดูว่าพฤติกรรมอันไหนที่เป็นปัญหามากที่สุดแล้วเราจะหาวิธีแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีกันต่อไปนะคะ
- ผู้รับคำปรึกษา ครับ (ทำแบบประเมินพฤติกรรมรังแกเพื่อน ประมาณ 10 นาที)
- ผู้ให้คำปรึกษา ประเมินเสร็จแล้วหรือคะ มีอะไรบ้างล่ะ
- ผู้รับคำปรึกษา เสร็จแล้วครับ อันดับ 1 ตีเพื่อน อันดับ 2 เตะเพื่อน อันดับ 3 ขว้างสิ่งของใส่เพื่อน อันดับ 4 ผลักใส่เพื่อน อันดับ 5 แย่งของเพื่อน อันดับ 6 ไม่มีนะครับผมไม่เคยทำลายของเพื่อนเลย ผมสาบานได้ครับ

- ผู้ให้คำปรึกษา พิชญบอกว่าไม่เคยทำลายสิ่งของของเพื่อนเลย
- ผู้รับคำปรึกษา ครับ ผมไม่เคยทำ ไม่ชอบทานแบบนี้
- ผู้ให้คำปรึกษา เพราะฉะนั้นพฤติกรรมรังแกเพื่อนของพิชญทั้งหมดมี 5 พฤติกรรมนะคะ
แล้วพิชญก็บอกว่า พิชญอยากที่จะแก้ไขพฤติกรรมเหล่านี้ใช่หรือเปล่าคะ
- ผู้รับคำปรึกษา ครับผมอยากแก้ไข
- ผู้ให้คำปรึกษา ค่ะ ดีแล้วนะคะที่พิชญอยากที่จะแก้ไข วันนี้เวลาใกล้จะหมดแล้วเราคงจะ
ไม่มีเวลาพอที่จะคุยกันต่อ แล้วเพื่อนๆ เราก็มากันมากแล้วด้วยนะ
เอาไว้อ่านคำหน้าวันอังคารตอนกลางวันนะคะ พิชญจะต้องมาคุยกับครูอีก
เราจะได้ช่วยกันหาหนทางในการแก้ไขพฤติกรรมรังแกเพื่อนของพิชญนะคะ
- ผู้รับคำปรึกษา ครับ แต่ตอนนี้ผมจะพยายามไม่รังแกเพื่อนครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา ดีแล้วที่ทำได้ พิชญช่วยทบทวนสิ่งที่เราคุยกันในวันนี้ได้หรือเปล่าคะว่า
เราคุยกันเรื่องอะไรบ้าง
- ผู้รับคำปรึกษา คุณครูถามถึงสิ่งที่ผมทำกับเพื่อนๆ แล้วเป็นอย่างไร แล้วก็ให้ผมประเมิน
พฤติกรรมรังแกเพื่อนของผมเองครับ แล้วครั้งหน้าก็จะมาหาทางแก้ไขสิ่งที่
ไม่ดีกันครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา ถูกต้องแล้วค่ะ คราวหน้าเราจะพบกันวันไหนดี
- ผู้รับคำปรึกษา วันไหนก็ได้ครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา ถ้าอย่างนั้นเราเจอกันวันอังคารตอนกลางวันนะคะ
- ผู้รับคำปรึกษา ครับ (ยกมือไหว้)

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย และเป็นกันเอง 2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ ของผู้วิจัยและนักเรียนตลอดทั้งโปรแกรมการสอนแบบปกติ	1. ผู้วิจัย และนักเรียนแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการสอนเรื่อง พฤติกรรม รังแกเพื่อน ตลอดจนอธิบายรายละเอียด วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยและของนักเรียนที่จะปฏิบัติในการสอนในครั้งนี้ 3. ผู้วิจัยแจกโปรแกรมการสอนให้แก่ทุกคน 4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่เข้าใจแล้วให้นักเรียนสรุปเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง 5. นัดหมาย ครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	การไม่ทำลาย สิ่งของของ เพื่อน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการไม่ ทำลายสิ่งของของเพื่อน 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกได้ถึงสิ่งที่ควรกระทำ	ตั้งแต่ ครั้งที่ 2 - 6 ใช้วิธี ดำเนินการเช่นเดียวกันทุกครั้งที่ ดังนี้ ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนตาม จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในหัวข้อเรื่อง ข. <u>ขั้นสอน</u>
3	การไม่กระทำให้ เพื่อนได้รับความ เดือดร้อนได้แก่ ตี เตะ ผลักไส ขว้างของใส่เพื่อน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก ถึงการกระทำที่กระทำให้เพื่อน เดือดร้อนทางร่างกายได้แก่ ตี เตะ ผลักไส ขว้างของ ใส่เพื่อน 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกได้ถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อเพื่อน	1. ครูบรรยายเนื้อหาตาม จุดประสงค์ให้นักเรียนฟัง 2. นักเรียนร่วมกันแสดง ความคิดเห็นตามเนื้อหา 3. ครูให้นักเรียนเล่าถึง ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ตาม จุดประสงค์ของแต่ละ หัวข้อเรื่อง
4	การไม่แย่งของ เพื่อน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการไม่ แย่งของเพื่อน	ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกัน สรุปข้อคิดเห็นที่ได้จาก การบรรยายตามเนื้อหา

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	ผลเสียของการ รังแกเพื่อน	2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกได้ถึงสิ่งที่ควรกระทำ ต่อสิ่งของของเพื่อน เพื่อให้นักเรียนบอกได้ถึง ผลเสียของการรังแก เพื่อน	<u>การประเมินผล</u> สังเกตการซักถาม การตอบ คำถาม การแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน
6	แนวทางในการ แก้ไขพฤติกรรม รังแกเพื่อน	1. เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก ถึงความสำคัญในการแก้ไข พฤติกรรมรังแกเพื่อน 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกแนวทางในการแก้ไข พฤติกรรมรังแกเพื่อนได้	
7	ปัจจัยนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการสอน แบบปกติ เรื่อง พฤติกรรม รังแกเพื่อน 2. เพื่อให้เรียนนำความรู้ที่ได้ ไปลดพฤติกรรมรังแกเพื่อน	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป ความรู้ที่ได้จากการ ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งหมด 2. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 3. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			และปิดการทดลอง

หมายเหตุ การสอนแบบปกติใช้เวลาครั้งละ 40 นาที

ตาราง 4 แสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่						
		1	2	3	4	5	6	7
A ₁	1	7	8	9	10	11	11	8
	2	6	7	7	8	9	10	9
	มัชยฐาน	6.5	7.5	8.0	9.0	10.0	10.5	8.5
B	3	6	6	6	7	8	9	8
	4	5	4	4	5	7	7	6
	5	3	3	1	0	6	5	4
	6	1	1	0	0	5	4	3
	7	0	0	0	0	2	0	3
	8	0	0	0	0	2	0	0
	9	0	0	0	0	1	0	0
	มัชยฐาน	1.0	1.0	0	0	5.0	4.0	3.0
A ₂	10	1	0	0	0	1	1	0
	11	1	0	0	0	2	1	1
	มัชยฐาน	1.0	0	0	0	1.5	1.0	0.5

ตาราง 5 แสดงพฤติกรรมรังแกเพื่อนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่						
		1	2	3	4	5	6	7
A ₁	1	9	10	7	8	9	8	9
	2	6	9	8	7	7	9	10
	มัธยมฐาน	7.5	9.5	7.5	7.5	8.0	8.5	9.5
B	3	7	9	8	8	8	7	9
	4	7	8	7	7	6	8	8
	5	6	7	8	6	6	6	7
	6	5	6	6	5	4	5	7
	7	4	6	5	6	4	5	5
	8	4	5	5	4	5	5	6
	9	5	5	4	5	4	6	5
	มัธยมฐาน	5.0	6.0	6.0	6.0	5.0	6.0	7.0
A ₂	10	5	7	4	6	4	6	6
	11	6	7	6	6	5	7	6
	มัธยมฐาน	5.5	7.0	5.0	6.0	4.5	6.5	6.0

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

คนที่	พฤติกรรมรังแกเพื่อน		ผลต่างของ พฤติกรรม รังแกเพื่อน	อันดับ	R^-	R^+
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	13	2	11	1		1
2	15	0	15	2		2
3	16	0	16	3.5		3.5
4	18	0	18	6		6
5	20	3	17	5		5
6	21	2	19	7		7
7	17	1	16	3.5		3.5
รวม						28.0

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 $T = 0^{**}$

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

คนที่	พฤติกรรมรังแกเพื่อน		ผลต่างของ พฤติกรรม รังแกเพื่อน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	15	11	4	2.5		2.5
2	19	14	5	4.5		4.5
3	15	10	5	4.5		4.5
4	15	12	3	1.0		1.0
5	16	9	7	6.5		6.5
6	17	13	4	2.5		2.5
7	19	12	7	6.5		6.5
รวม						28.0

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 T = 0**

ตาราง 8 เปรียบเทียบพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	13	1	15	3.5
2	15	3.5	19	11.5
3	16	6.5	15	3.5
4	18	10	15	3.5
5	20	13	16	6.5
6	21	14	17	8.5
7	17	8.5	19	11.5

$$U = 20.5$$

$$\Sigma R_E = 56.5$$

$$\Sigma R_C = 48.5$$

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ภายหลังการทดลอง

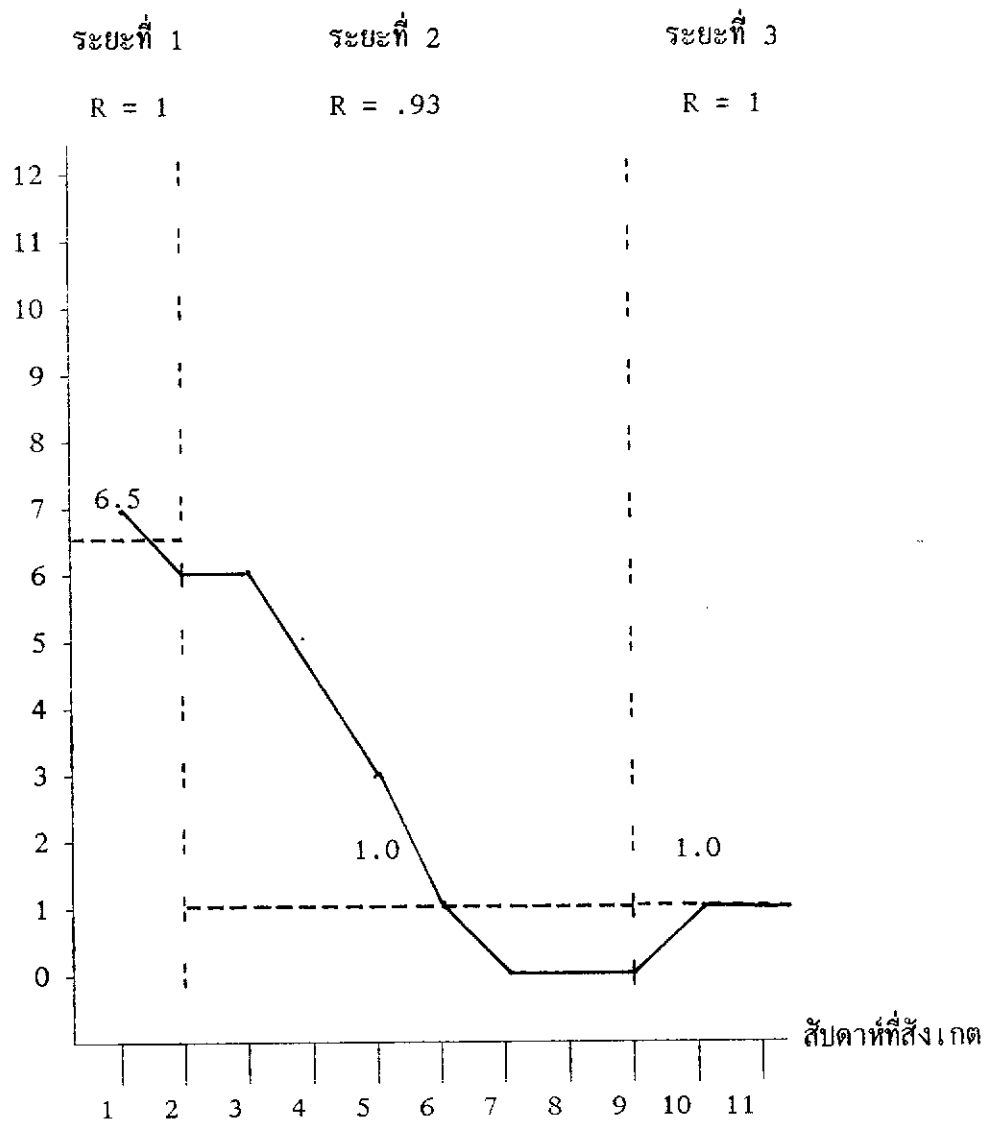
คนที่	กลุ่มทดลอง		ค่า ความ แตกต่าง	อันดับ	กลุ่มควบคุม		ค่า ความ แตกต่าง	อันดับ
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง			ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง		
1	13	2	11	8	15	11	4	2.5
2	15	0	15	9	19	14	5	4.5
3	16	0	16	10.5	15	10	5	4.5
4	18	0	18	13	15	12	3	1.0
5	20	3	17	12	16	9	7	6.5
6	21	2	19	14	17	13	4	2.5
7	17	1	16	10.5	19	12	7	6.5

$$U = 0^{**}$$

$$\Sigma R_E = 77$$

$$\Sigma R_C = 28$$

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

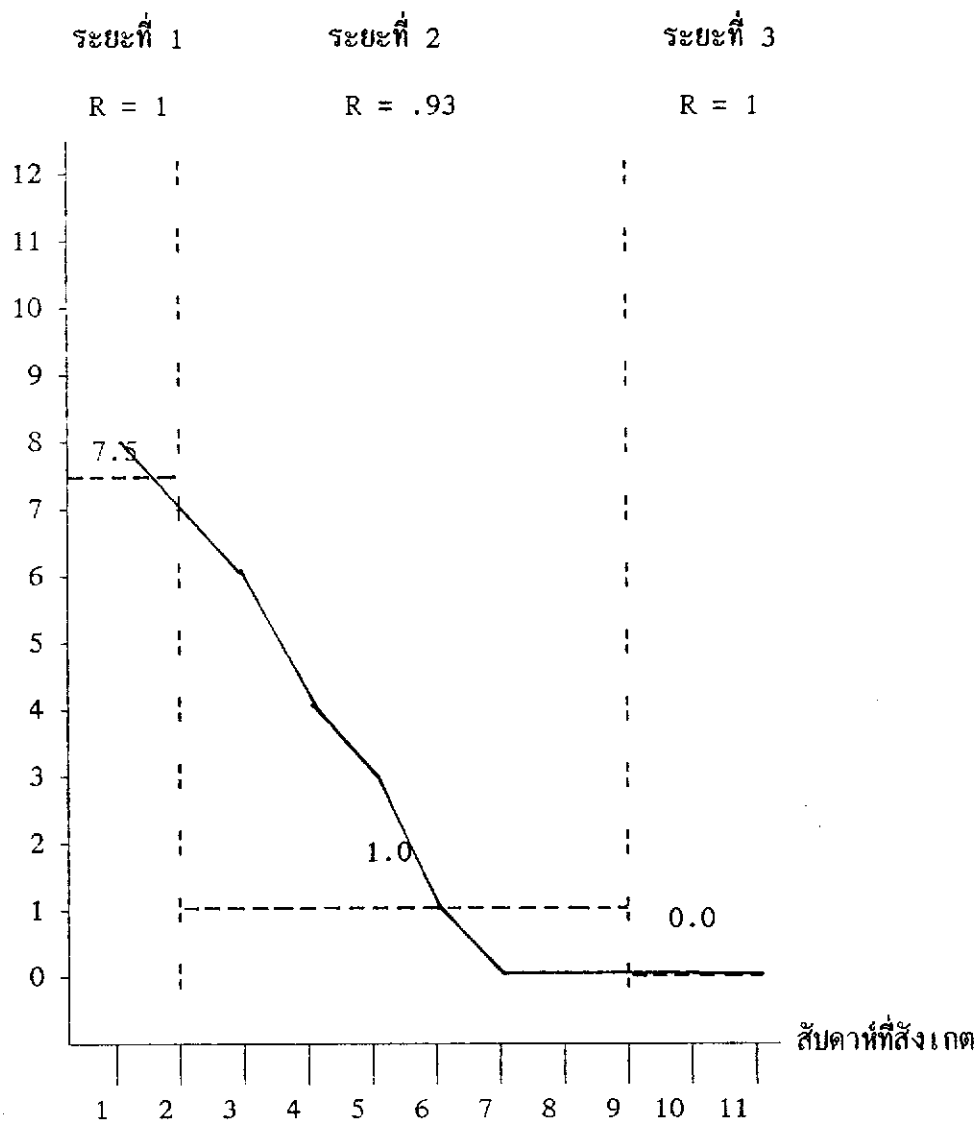
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- มาตรฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 3 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

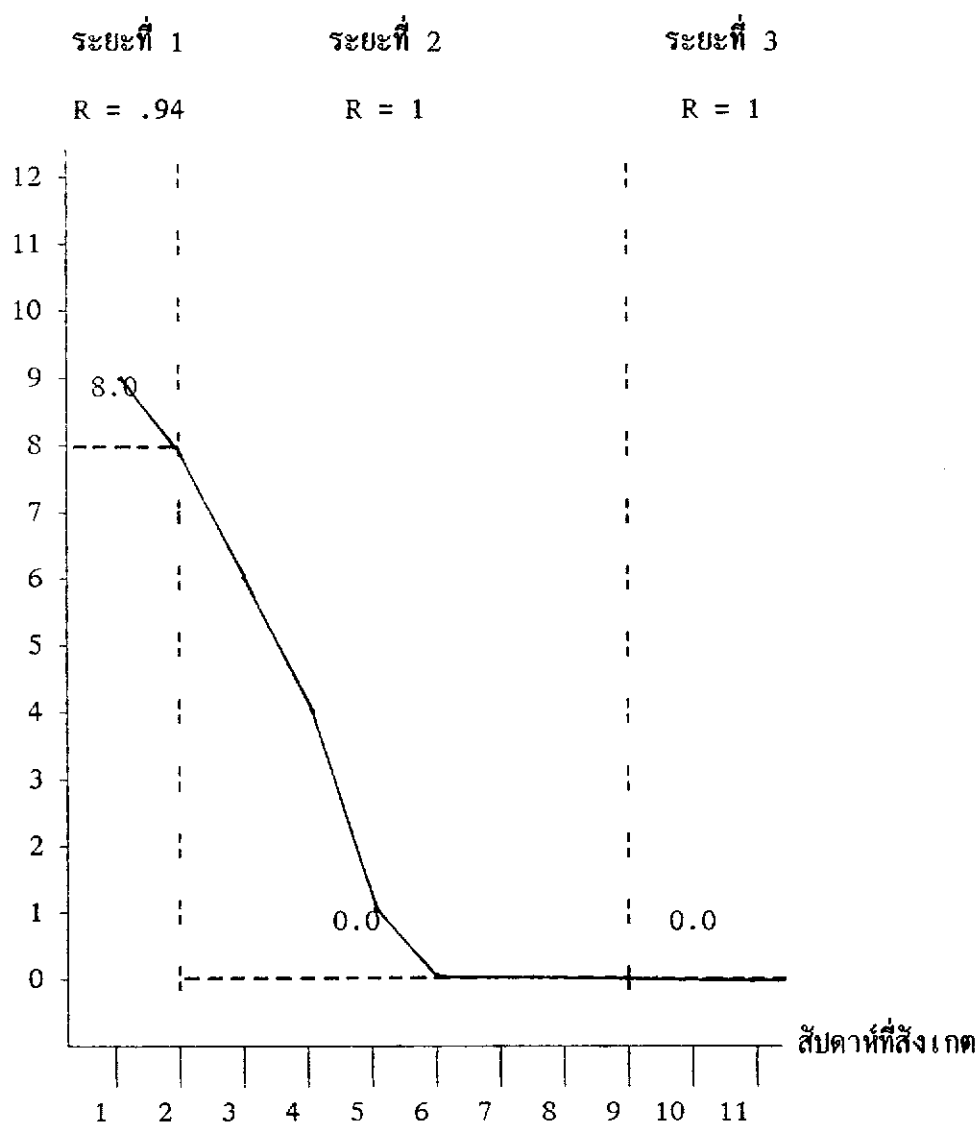
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 4 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

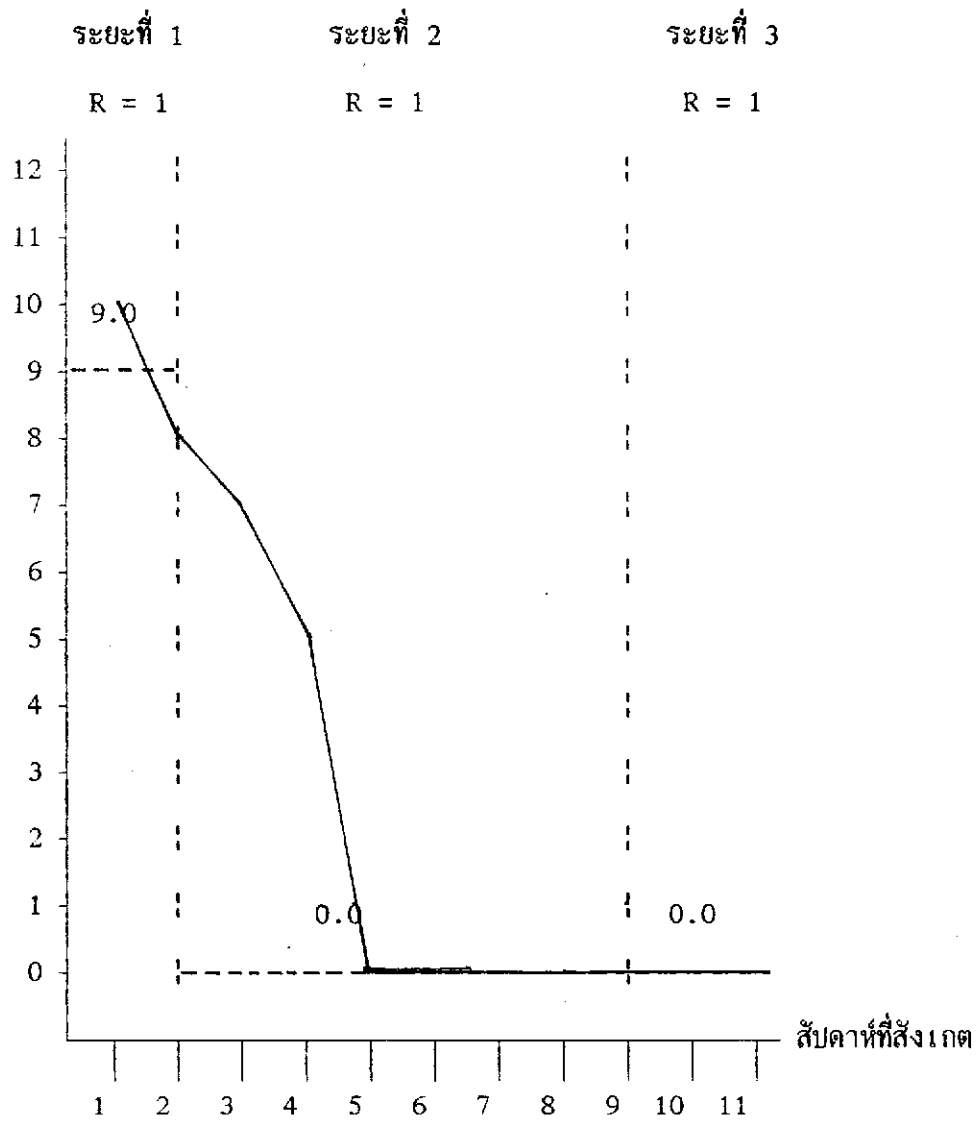
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 5 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

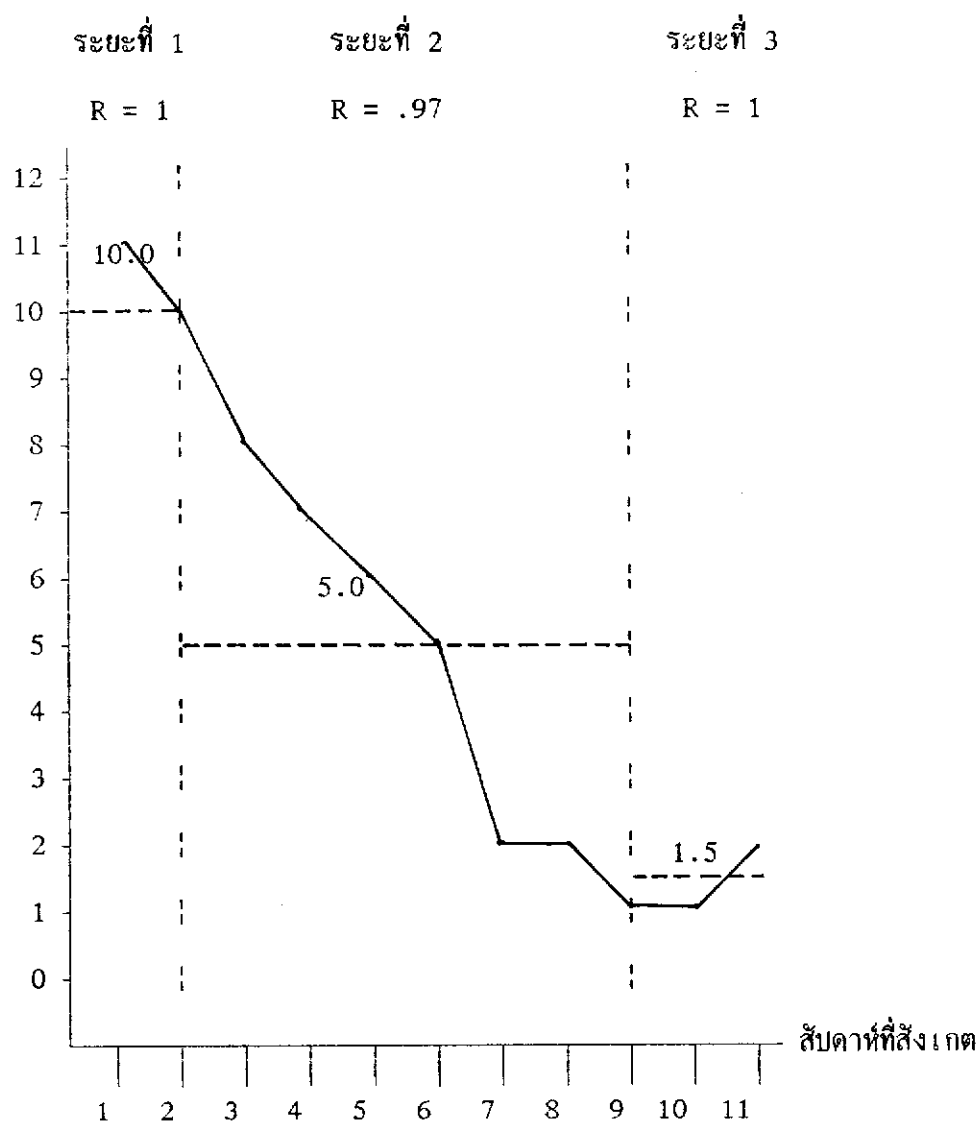
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 6 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

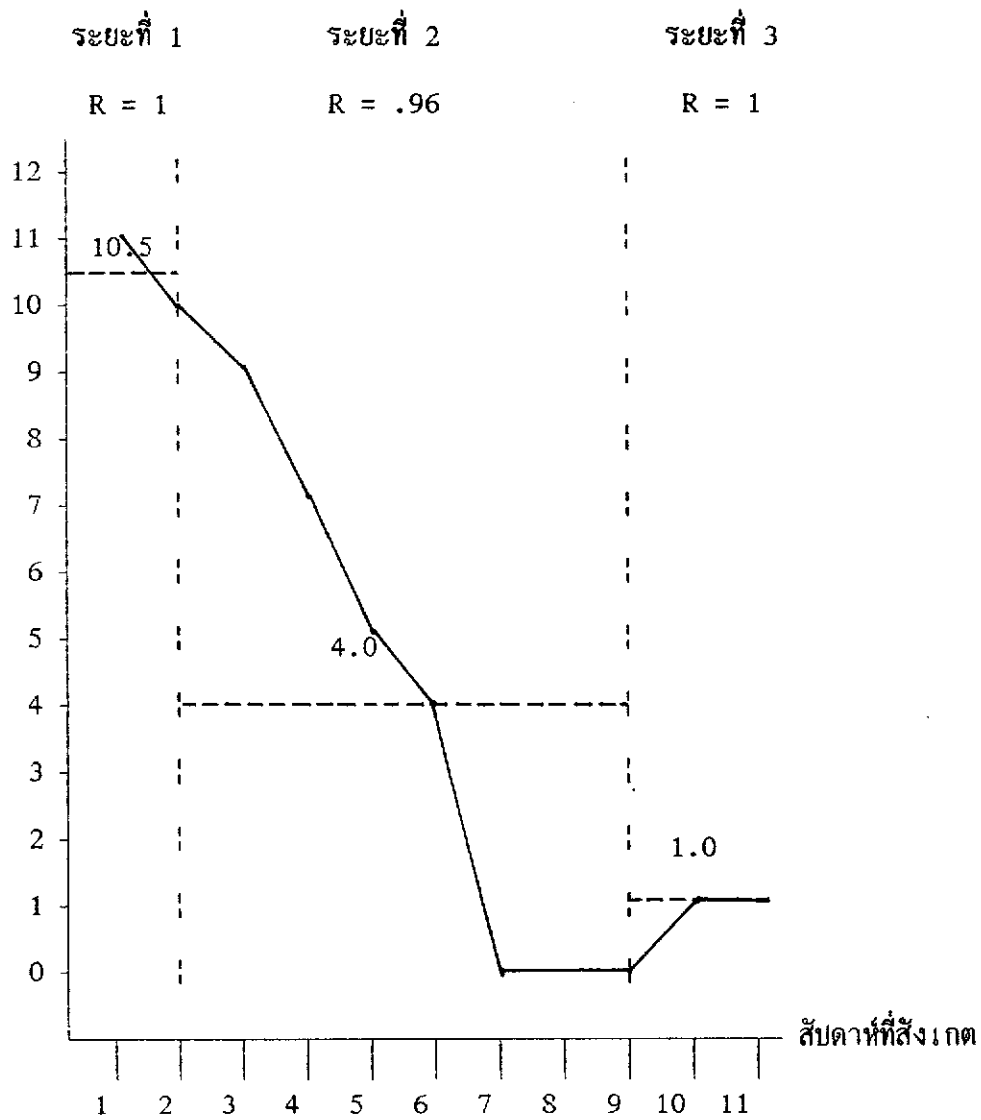
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มาตรฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 7 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

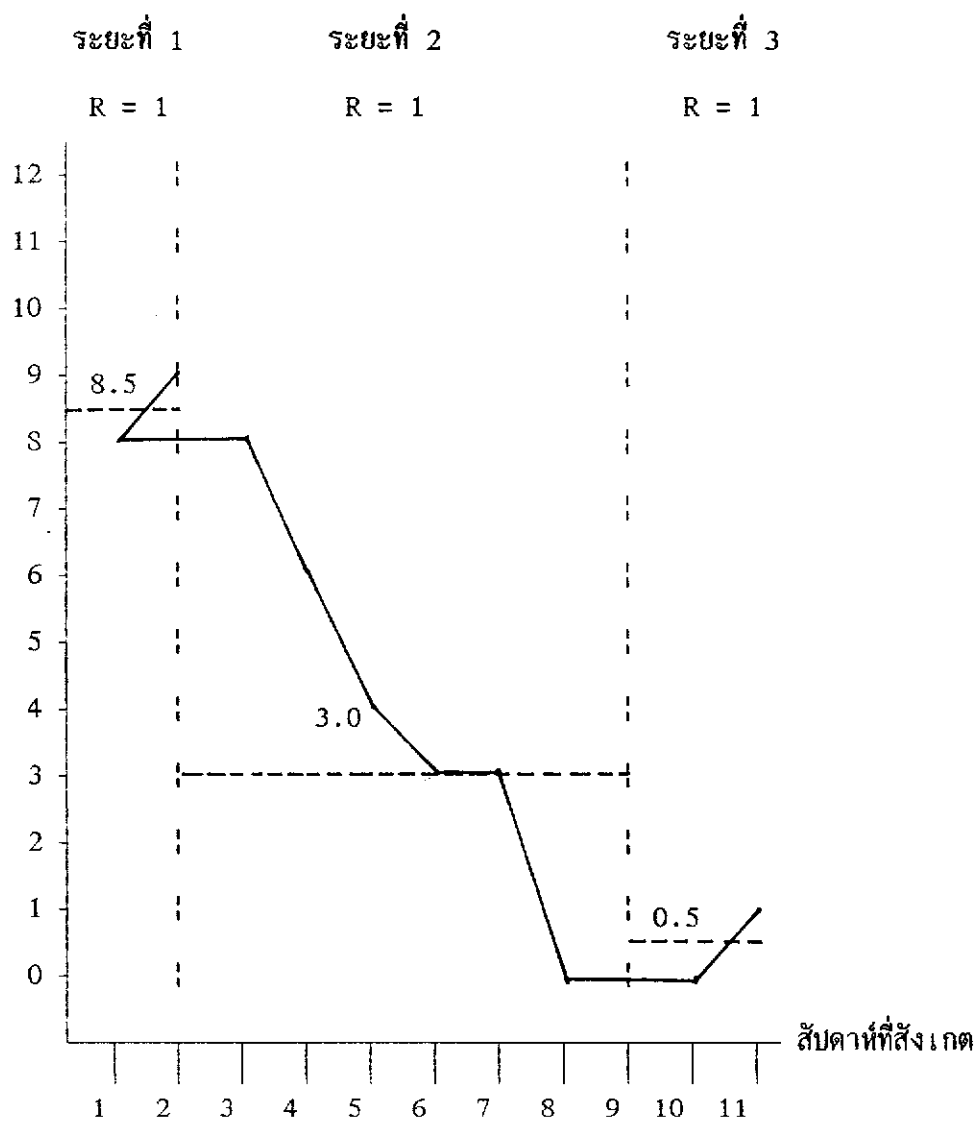
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 8 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

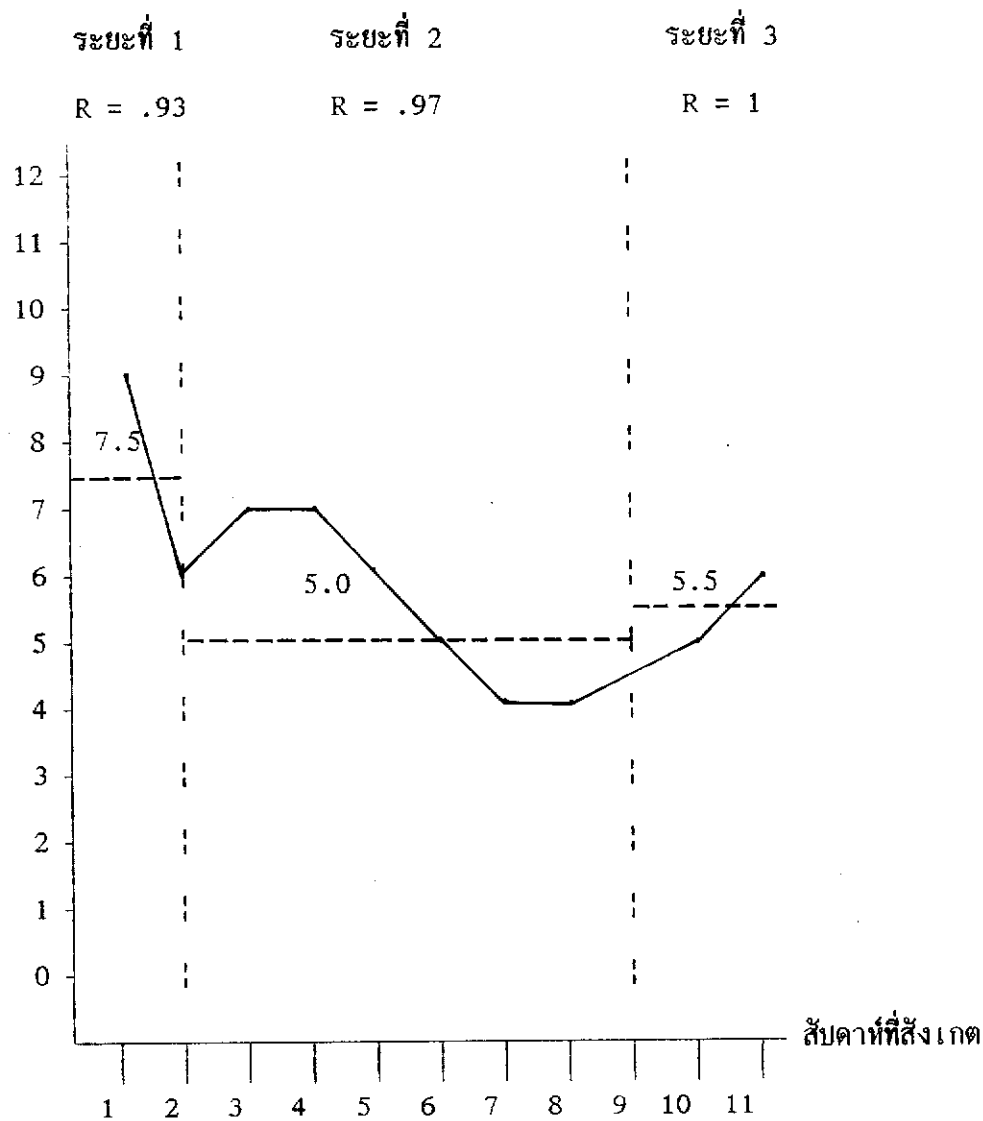
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มาตรฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 9 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

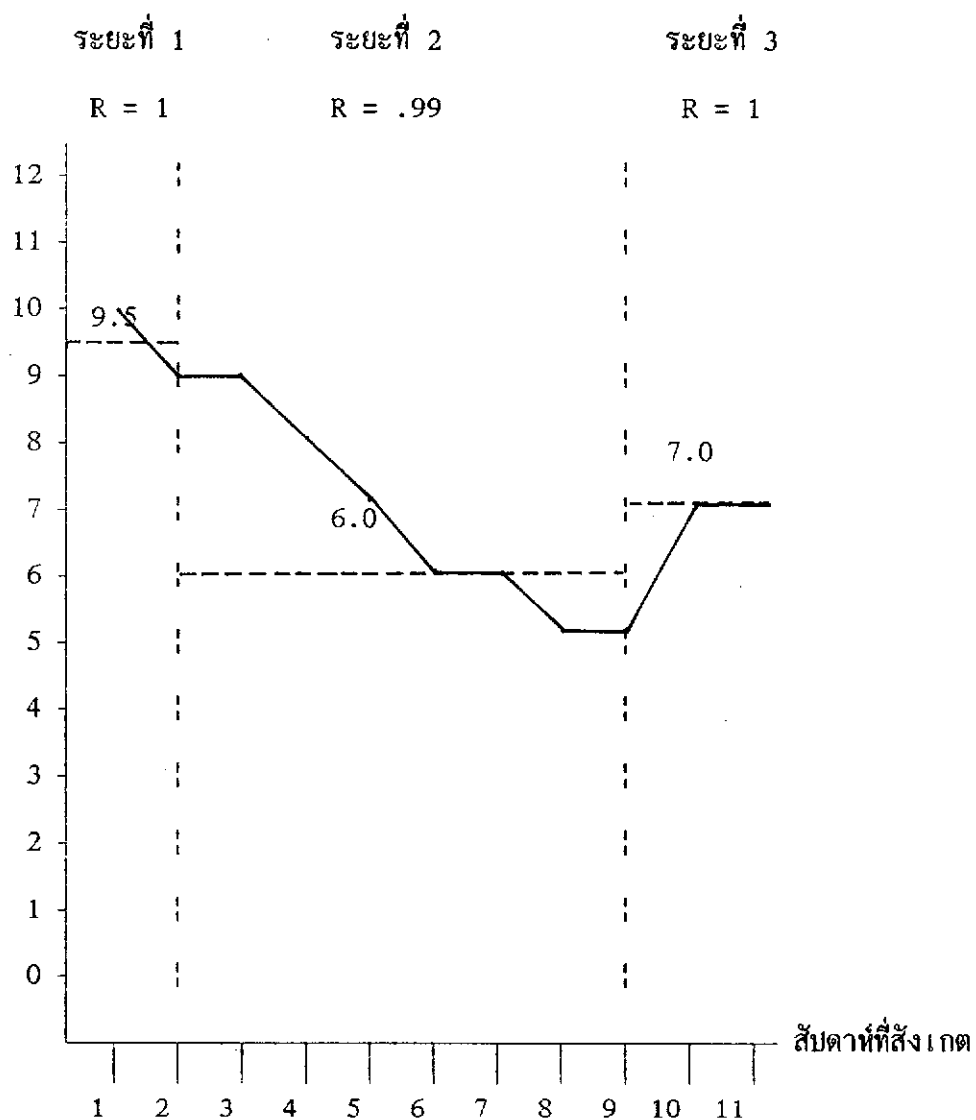
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- พื้นฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 10 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

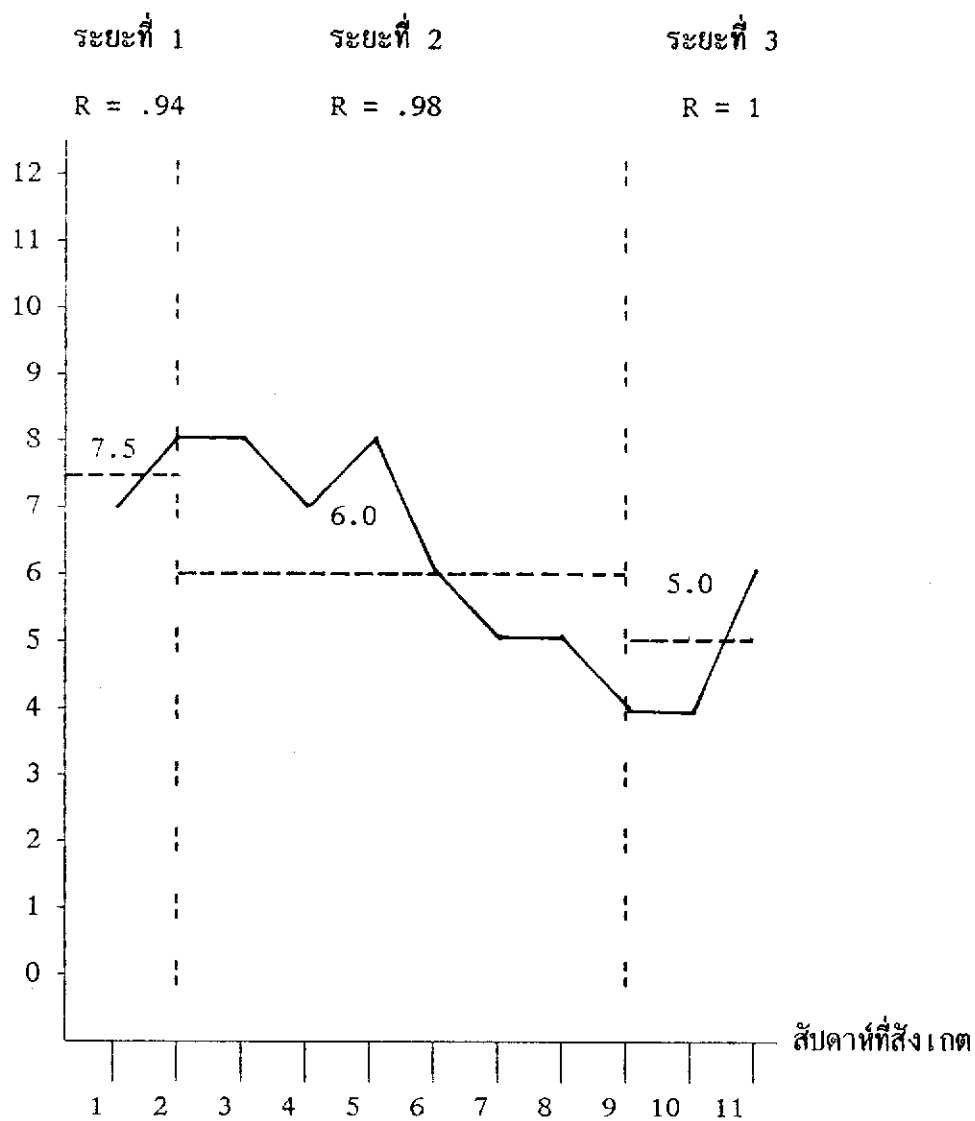
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- มาตรฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 11 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

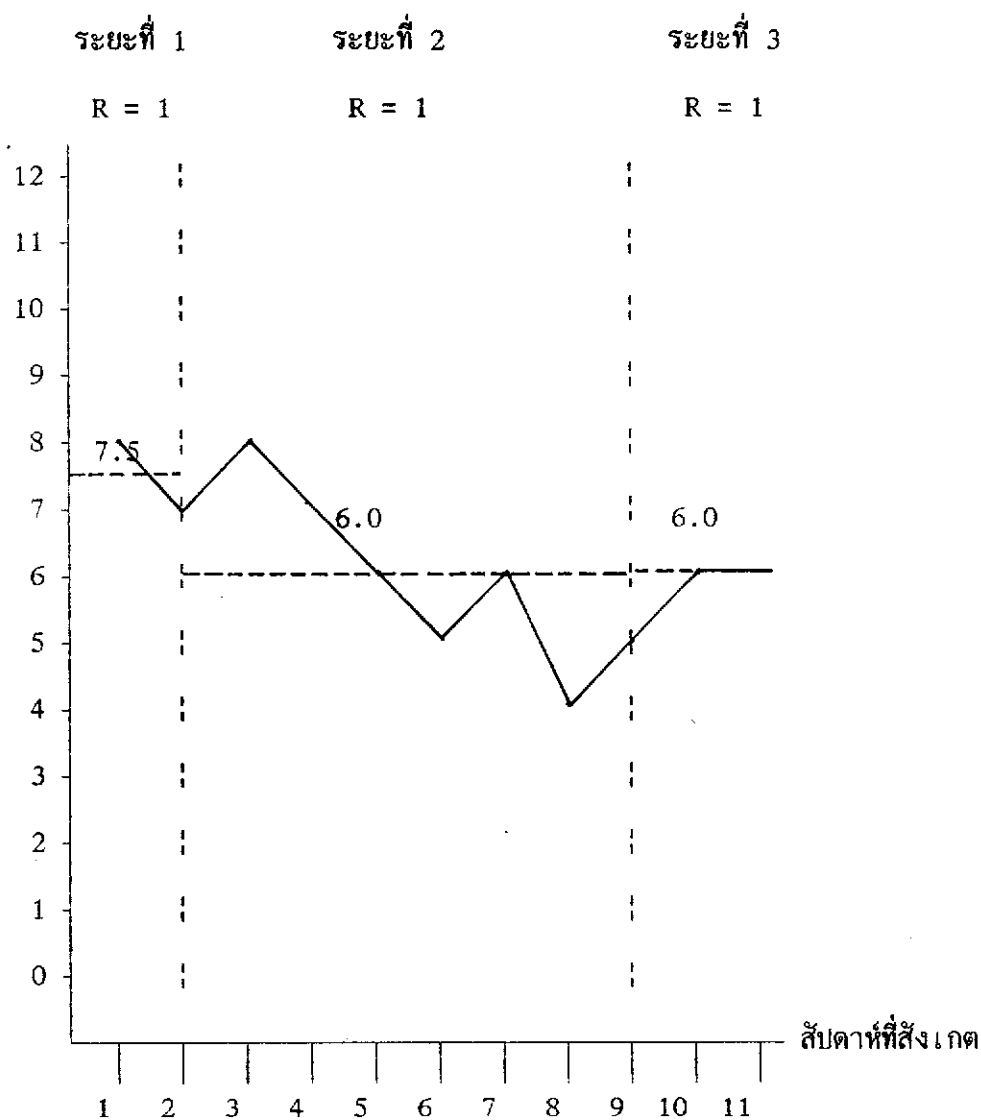
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 12 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

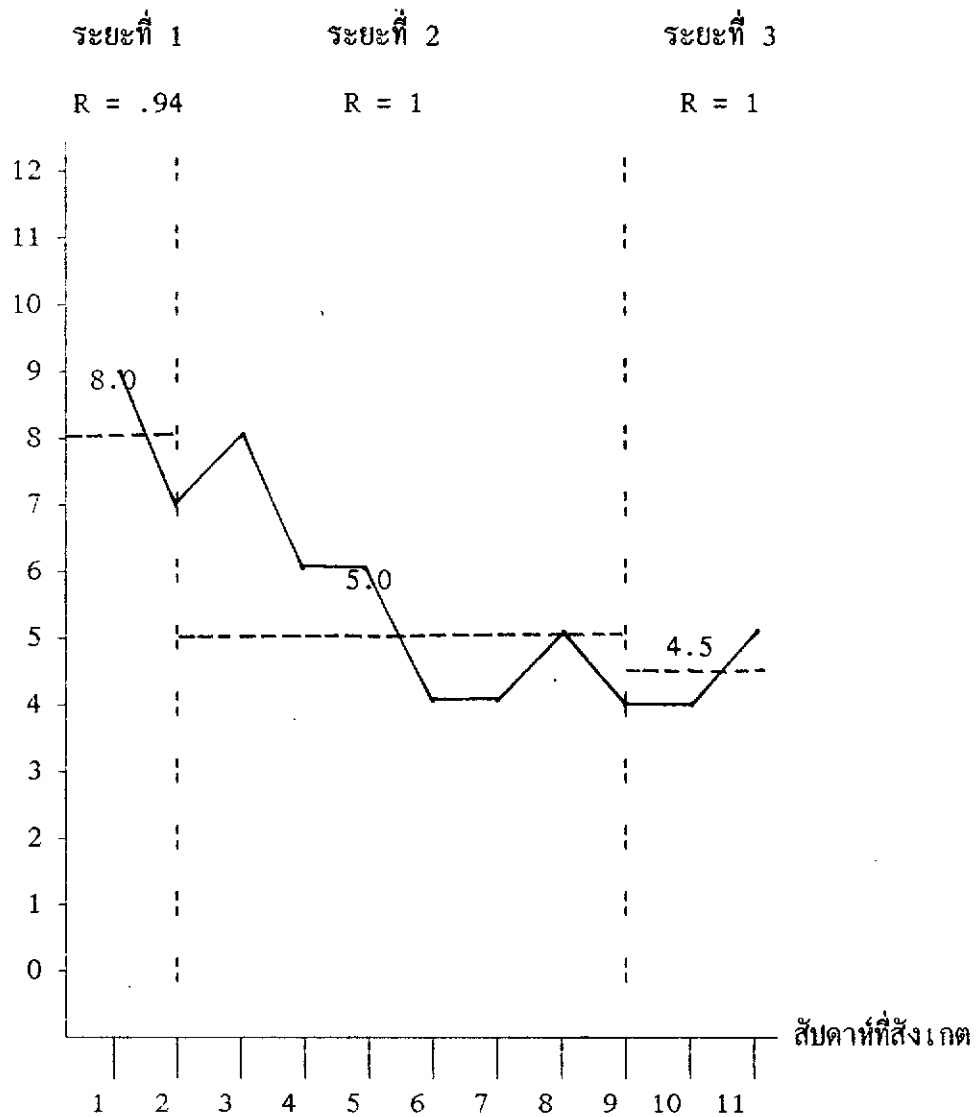
พฤติกรรมรังแกเพื่อน

- พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- มาตรฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 13 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

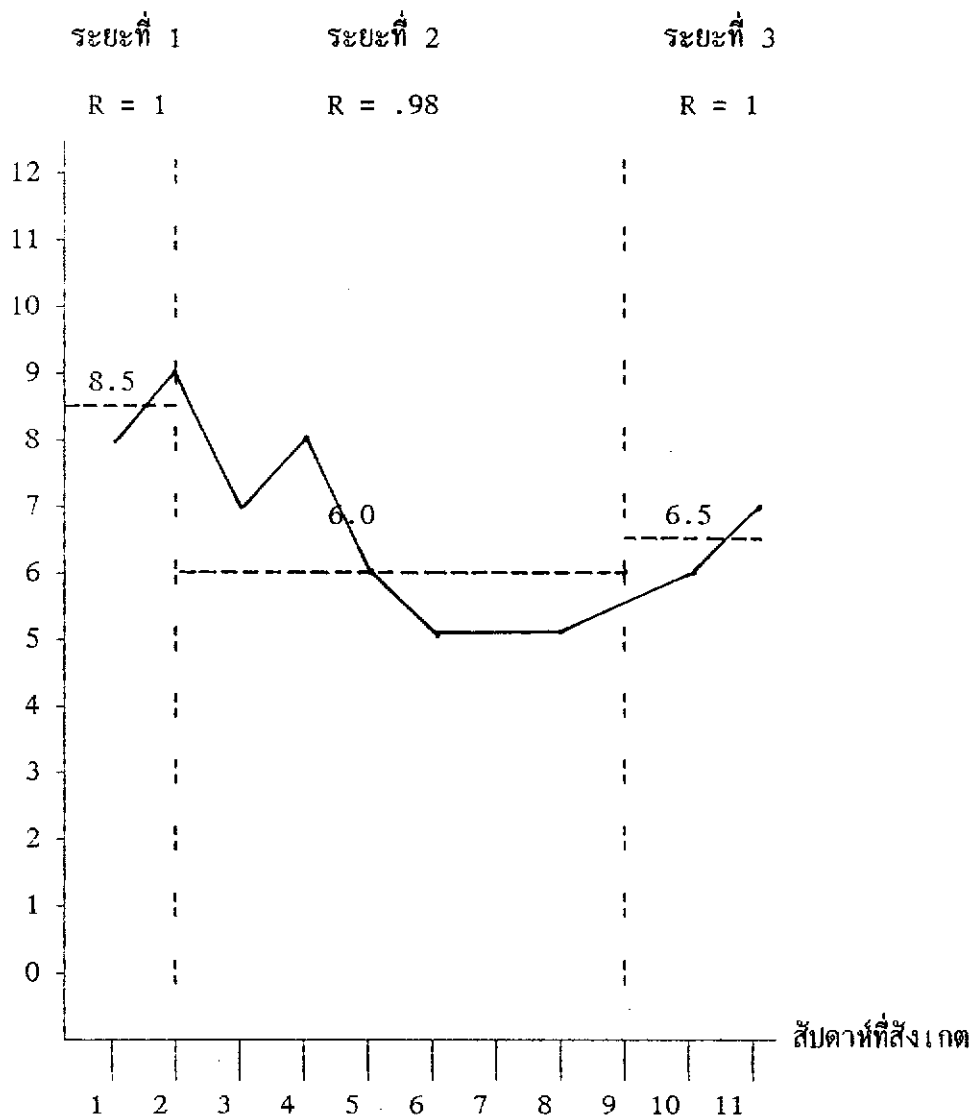
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 14 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

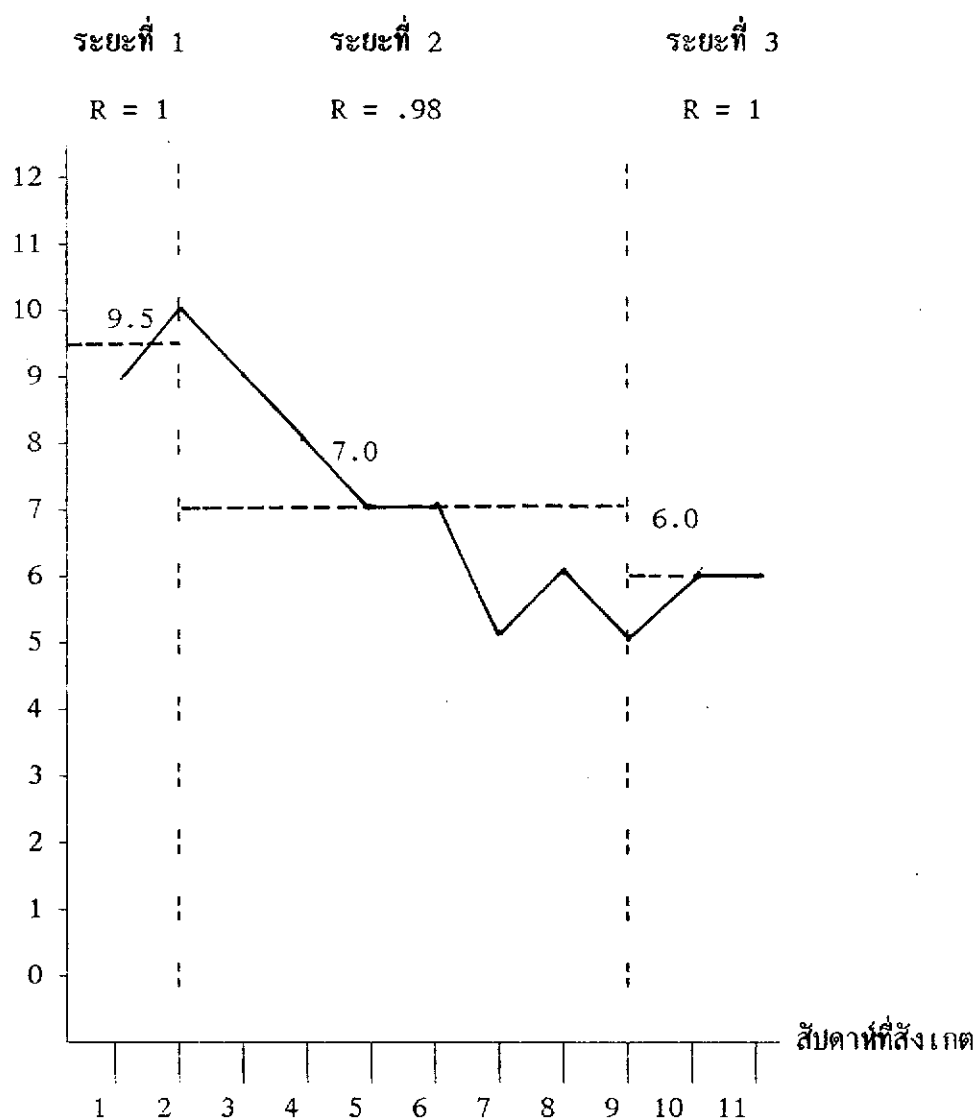
————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง

R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 15 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

พฤติกรรมรังแกเพื่อน

————— พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 ----- มัธยฐานของพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนในแต่ละช่วง
 R = ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 16 พฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพรทิพย์ ชื่อสกุล อินทรโชติ

เกิดวันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2507

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 252 หมู่ 2 ต.บางพระ อ.ศรีราชา
จ.ชลบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านแสงมณีวิทยา
อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนเบญจมราชาลัย กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2529 ศิลปศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกประวัติศาสตร์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

พ.ศ. 2536 การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการทำให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมรังแกเพื่อน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุดเตย
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ
ของ
พรทิพย์ อินทรโชติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรม
รังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด
เพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2535 ที่มีพฤติกรรมรังแกเพื่อน จำนวน 14 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม กลุ่มละ 7 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง และกลุ่มควบคุมได้รับการ
สอนแบบปกติ แบบแผนการทดลองของการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design)
เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรม คือ แบบบันทึกพฤติกรรมรังแกเพื่อน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ
การทดสอบของวิลคอกัน และแมน-วิทนี

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีพฤติกรรมรังแกเพื่อนลดลงมากกว่า
นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF REALITY THERAPY ON BULLY BEHAVIOR OF
PRATHOM V STUDENTS OF CHUMCHOMBANPUTEI SCHOOL IN
AMPHOE WICHIAN BURI, CHANGWAT PHETCHABUN

AN ABSTRACT

BY

PORNTIP INTARACHOTE

Presented in partial Fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1993

The purpose of this experimental research was to study the effect of reality therapy on bully behavior of students, who were studying in Prathom Suksa V at Chumchonbunputei school in Amphoe Wichian Buri, Changwat Phetchabun in the academic year 1992. The subjects were 14 students who had bully behavior and were equally divided into experimental group and control group; 7 students in each group. The experimental group was exposed to reality therapy while the control group attended the conventional instruction. The experimental planning of research was ABA Reversal Design. The bully behavior of the students was recorded on the designed form that used as an instrument of the experiment. The collected data were analyzed by the Wilcoxon Matched Pairs Signed-Rank Test and Mann-Whitney U Test.

The results were as follows :

1. The bully behavior of the students who were exposed to reality therapy was lower than before the experiment at .01 level.
2. The bully behavior of the students who attended the conventional instruction was lower than before the experiment at .01 level.
3. The students who were exposed to reality therapy had significantly less bully behavior than the others that attended the conventional instruction at .01 level.